

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΗΣΙΑΓΩΓΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ ΣΤΙΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ
SMALL TALK ΚΑΙ ΟΥΡΑΝΙΟ ΤΟΞΟ**

Analysis of children's discourse in the programs Small Talk and Ouranio
Toxo (Rainbow)

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ: ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΓΙΑΝΝΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΕΛΕΝΗ

ΑΕΜ:4167

ΕΠΟΠΤΗΣ/ΤΡΙΑ : ΓΕΩΡΓΑΛΟΥ ΜΑΡΙΖΑ, ΕΠΙΚΟΥΡΗ

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

Β' ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΤΡΙΑ: ΒΑΚΑΛΗ ANNA, ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Φλώρινα, Μάϊος 2024

Πίνακας Περιεχομένων

1. Περίληψη .....σελίδα 3
2. Κυρίως μέρος
  - 2.1 Εισαγωγή .....σελίδα 5
  - 2.2 Θεωρητικό πλαίσιο .....σελίδα 6
  - 2.3 Μεθοδολογία .....σελίδα 8
3. Ανάλυση της εκπομπής Small Talk
  - 3.1 χρήματα .....σελίδα 9
  - 3.2 πολιτική .....σελίδα 12
  - 3.3 φαγητό .....σελίδα 15
4. Ανάλυση της εκπομπής ουράνιο τόξο
  - 4.1 πρώτο βίντεο.....σελίδα 18
  - 4.2 δεύτερο βίντεο.....σελίδα 21
  - 4.3 τρίτο βίντεο .....σελίδα 27
5. Συμπεράσματα.....σελίδα 34
6. Βιβλιογραφικές αναφορές.....σελίδα 36
7. Παράρτημα .....σελίδα 37
8. Σύμβολα μεταγραφής.....σελίδα 40

Περίληψη

Η παρούσα εργασία, αποτελεί μία ποιοτική έρευνα ,με την μέθοδο ανάλυσης λόγου Στην έρευνα αυτή παρουσιάζεται η ανάλυση παιδικού λόγου – συνομιλίας στις εκπομπές Small Talk και Ουράνιο τόξο, οι οποίες έχουν ως πρωταγωνιστές τα παιδιά και έχουν ανακτηθεί από το youtube . οι εκπομπές αυτές έχουν τη μορφή της συνέντευξης καθώς και στις δύο γίνονται ερωτήσεις στα παιδιά. Πιο συγκεκριμένα στο κυρίως μέρος της εργασίας θα αναλυθούν τρία αποσπάσματα από κάθε εκπομπή. Στο Small Talk θα αναλυθούν τα επεισόδια χρήματα, πολιτική και φαγητό. Στο ουράνιο τόξο θα παρουσιαστεί πάλι η ανάλυση του (προφορικού) παιδικού λόγου μέσω βίντεο. Η εκπομπή αυτή είναι τηλεοπτική για αυτό τον λόγο ήταν λίγο δύσκολη η εύρεση σχετικών βίντεο στο youtube, ενώ εκπομπή Small Talk είναι γνωστή – έχει την βάση της στο Youtube. Πιο αναλυτικά στις εκπομπές αυτές πραγματοποιήθηκε η ανάλυση του προφορικού λόγου των παιδιών μέσω της αποτύπωσης και της μεταγραφής των διαλόγων – συνομιλιών με τα κατάλληλα σύμβολα. Μέσω της διαδικασίας της μεταγραφής αναλύονται οι διάλογοι και η αλληλεπίδραση μεταξύ των παιδιών και του Φιςφή(Small Talk) και του Χρήστου (ουράνιο τόξο) αντίστοιχα. Σκοπός της πτυχιακής εργασίας είναι να ελέγξει σε ποια σημεία των συνομιλιών (σε ποιο λεπτό στο κάθε βίντεο) παρουσιάζονται (οι μονάδες ανάλυσης) όσα περιλαμβάνει μια ανάλυση λόγου (προφορικού). Δηλαδή που εντοπίζονται εξής φαινόμενα : τα γειτνιατικά ζεύγη, η εναλλαγή συνεισφορών, η επικάλυψη, η διόρθωση, οι δομές προτίμησης, η ανατροφοδότηση , η έναρξη και το κλείσιμο της συνομιλίας. Επίσης μέσω της χρήσης εικόνων (σκοπός είναι να) θα ελεγχθεί (αν) να υπάρχουν παραγλωσσικά στοιχεία, όπως εκφράσεις προσώπου των παιδιών στάση του σώματος και χειρονομίες αλλά και αν υπάρχουν γλωσσικές πράξεις. Τέλος καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι ο λόγος των παιδιών είναι φυσικός και ότι υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ τους καθώς και με τους ενήλικες.

Λέξεις Κλειδιά: γειτνιαστικά ζεύγη, εναλλαγή συνεισφορών, επικάλυψη, διόρθωση, δομές προτίμησης, ανατροφοδότηση , έναρξη και κλείσιμο της συνομιλίας, παραγλωσσικά στοιχεία, ανάλυση συνομιλίας, προφορικός λόγος, παιδικός λόγος, τηλεοπτικός λόγος

Abstract

The present study is a piece of qualitative research, using the discourse analysis method. This research presents the analysis of children's spoken discourse in the programmes Small Talk and Ouranio toxo, which have children as protagonists and were retrieved from youtube. These programmes have the form of an interview as in both of them children are asked questions. More specifically, in the main part of the paper, three videos from each show will be analysed. In Small Talk, the money, politics and food episodes will be analysed. The Ouranio toxo will present the analysis of (spoken) children's discourse video. This show is a TV show so it was a bit difficult to find relevant videos on youtube, while Small Talk is well known - it is based on Youtube. More specifically, in these broadcasts, the analysis of the children's spoken language will be carried out through the recording and transcription of the dialogues - conversations with the appropriate symbols. Through the process of transcription, the dialogues and the interaction between the children and Fisfi (Small Talk) and Christos (Ouranio toxo) will be analysed respectively. The aim of the thesis is to check at which points in the conversations (at which minute in each video) the units of conversation analysis are presented. That is, the following phenomena are identified : adjacency pairs, turn- taking, overlap, correction, preference structures, feedback , conversation initiation and closure. Also, through the use of pictures, there are paralinguistic elements, such as children's facial expressions, posture and gestures and whether there are speech acts. Finally, the thesis concludes that the children's discourse is natural and that there is interaction between them and with adults.

Keywords: adjacent pairs, turn-taking, overlap, repair, preference structures, feedback , conversation initiation and closure, paralinguistic cues, conversation analysis, spoken discourse, children discourse, media discourse.

2.1 Εισαγωγή

Το θέμα με το οποίο ασχολείται η παρούσα έρευνα είναι η ανάλυση του παιδικού προφορικού λόγου και συγκεκριμένα η ανάλυση συνομιλίας στις εκπομπές Small Talk και Ουράνιο τόξο. Η εκπομπή Small Talk είναι διαθέσιμη μόνο στο youtube, ενώ η εκπομπή Ουράνιο τόξο είναι τηλεοπτική και προβάλλονταν στο κανάλι της EPT. Ο λόγος των παιδιών είναι ενδιαφέρον να αναλυθεί καθώς οι απαντήσεις τους διακρίνονται από αυθορμητισμό και είναι ευδιάκριτες οι χειρονομίες και οι εκφράσεις προσώπου τους. Επιπλέον είναι ενδιαφέρον το πώς αντανακλάτε ο κόσμος και τα σοβαρά ζητήματα που υπάρχουν μέσα από την ματιά των παιδιών. Σκοπός της έρευνας είναι, μέσα από την ανάλυση των συνομιλιών να διακρίνουμε την αλληλεπίδραση μεταξύ παιδιών και ενηλίκων, αλλά και μεταξύ των παιδιών. Στόχος είναι η σύγκριση μεταξύ των δύο αυτών εκπομπών και πώς παρατηρούνται οι αλληλεπιδράσεις σε αυτές, καθώς επίσης παίζουν μεγάλο ρόλο και οι ηλικίες των παιδιών και τα περιεχόμενα – θέματα των εκπομπών αυτών. Επιπλέον ένας ακόμη στόχος είναι να εξεταστεί αν ο λόγος των παιδιών είναι φυσικός ή αν ακολουθεί μορφή σεναρίου. Επίσης σκοπός της έρευνας είναι να εξετάσει σε ποια σημεία των συνομιλιών και σε ποιο λεπτό του κάθε βίντεο βρίσκεται η κάθε μονάδα της ανάλυσης συνομιλίας. Δηλαδή, τα γειτνιατικά ζεύγη, η εναλλαγή συνεισφορών, η επικάλυψη, η διόρθωση, οι δομές προτίμησης, η ανατροφοδότηση, η έναρξη και το κλείσιμο της συνομιλίας. Επίσης η έρευνα θα εξετάσει πού υπάρχουν μέσα στην συνομιλία γλωσσικές πράξεις, με την βοήθεια της κριτικής ανάλυσης λόγου. Αυτό θα γίνει με τη μέθοδο της ανάλυσης περιεχομένου μέσω της μεταγραφής του προφορικού λόγου με την χρήση κατάλληλων συμβόλων. Επιπροσθέτως πρέπει να τονιστεί ότι και οι δύο εκπομπές είναι σε μορφή συνέντευξης (Ερώτηση- Απάντηση). Όσον αφορά το Small Talk, ο Φισφής απευθύνεται στα παιδιά με σοβαρότητα, καθώς θέλει να μάθει τις απόψεις τους και να δει την οπτική τους σε σοβαρά καθημερινά ζητήματα (για τα μικρά και τα μεγάλα θέματα που αφορούν την καθημερινότητα), τα παιδιά του απαντούν με βάση την σκέψη τους και την φαντασία τους. Όσον αφορά το Ουράνιο τόξο ο Χρήστος μιλάει στα παιδιά με πρόσχαρο, παιχνιδιάρικο τρόπο και οι ερωτήσεις που τους κάνει είναι περισσότερο προσωπικές αφορούν τα ίδια τα παιδιά (πολλές φορές απαντάει και αυτός στις ερωτήσεις που θέτει στα παιδιά).

Τέλος, η εργασία δομείται ως εξής· αρχικά αναπτύσσεται το θεωρητικό πλαίσιο, μετά αναλύεται η μεθοδολογία της έρευνας, έπειτα η ανάλυση των βίντεο της εκπομπής Small Talk, πρώτα θα αναλυθεί το επεισόδιο χρήματα. Μετά ακολουθεί η ανάλυση του δεύτερου βίντεο με θέμα την πολιτική. Στην συνέχεια θα αναλυθεί το τρίτο βίντεο με θέμα το φαγητό. Έπειτα ακολουθεί η ανάλυση άλλων τριών βίντεο από την εκπομπή Ουράνιο τόξο. Στην συνέχεια αναπτύσσεται η σύγκριση μεταξύ των δύο εκπομπών και τέλος ακολουθούν τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση.

2.2 Θεωρητικό Πλαίσιο

Η έρευνα ασχολείται με την ανάλυση της συνομιλίας και συγκεκριμένα του προφορικού παιδικού λόγου. Ο προφορικός λόγος διακρίνεται από τα εξής χαρακτηριστικά. Έχει διεπιδραστικότητα, δηλαδή βοηθάει στην συνοικοδόηση και στην αλληλουχία συζητήσεων. Επίσης δεν είναι προσχεδιασμένος, χαρακτηρίζεται από αυθορμητισμό και είναι εφήμερος. Επιπλέον είναι λιγότερο ρητός, καθώς διακρίνεται η βλεμματική επαφή (το βλέμμα) , οι χειρονομίες και οι εκφράσεις του προσώπου και ο τόνος της φωνής. Μερικά κειμενικά είδη του προφορικού λόγου είναι οι καθημερινές φιλικές συζητήσεις, οι συνεντεύξεις , οι διαλέξεις και οι πολιτικές ομιλίες.(Αρχάκης,2011)

Ο παιδικός λόγος, σύμφωνα με την Γεωργαλίδου (2014), έχει αποτελέσει αντικείμενο μελέτης για όλο το φάσμα των κοινωνιογλωσσολογικών προσεγγίσεων. Επιπροσθέτως, ο παιδικός λόγος είναι ενδιαφέρον να αναλυθεί καθώς παρέχει πολλά στοιχεία και συμβάλλει στην διαδικασία ένταξης των παιδιών στο κοινωνικό περιβάλλον (κοινωνικοποίηση) , με χαρακτηριστικά πιο διακριτά από εκείνα των ενηλίκων ομιλητών/τριων. Όσον αφορά την συνομιλία παιδιού – ενήλικα, διακρίνεται από σχέσεις ιεραρχημένες παρόλο που τα παιδιά στα πρώτα χρόνια της ζωής τους συνομιλούν με τους ενήλικες, όμως μπορούν να νιώθουν οικειότητα με τον ενήλικα απλά να χρησιμοποιούν λόγο ευγενείας. Ενώ όσον αφορά την συνομιλία παιδιού – παιδιού διακρίνεται από οικειότητα και ισοτιμία.(Γεωργαλίδου, 2014).

Σχετικά με την ανάλυση λόγου, πρόκειται για την ανάλυση διάφορων μορφών προφορικού αλλά και γραπτού και πολυτροπικού λόγου. (Phillips & Jorgensen 2002). Μια προσέγγιση που υιοθετεί η ανάλυση λόγου είναι και η ανάλυση συνομιλίας.

Επιπλέον σχετικά με την ανάλυση συνομιλίας, σύμφωνα με την Βασιλοπούλου (2014) , οι συνομιλητές διεπιδρούν μεταξύ τους, νοσηματοδοτούν και κατανοούν τις πράξεις τους μέσα από τον προφορικό λόγο. Πιο συγκεκριμένα η ανάλυση συνομιλίας είναι η επεξεργασία σε βάθος του φυσικού λόγου και η πραγμάτωση της κοινωνικότητας και της κοινωνικής δράσης μέσω του προφορικού λόγου . Επίσης αφορά τις καθημερινές συνομιλιακές αλληλεπιδράσεις. Επιπλέον αποκαλύπτει (η ανάλυση λόγου) πολλά για το πώς οι άνθρωποι κατασκευάζουν το φύλο, ως κοινή δραστηριότητα στην αλληλεπίδραση (Βασιλοπούλου ,2014. Η ανάλυση συνομιλίας γίνεται μέσω της μεταγραφής.

Η μεταγραφή είναι η γραπτή αναπαράσταση προφορικών δεδομένων (σε μορφή διαλόγου) με την χρήση των κατάλληλων συμβόλων, (Βασιλοπούλου 2014). Επιπλέον σύμφωνα με την Ochs (1979) η διαδικασία της μεταγραφής προϋποθέτει

μία ερμηνεία του προφορικού λόγου. Δηλαδή το πώς ερμηνεύει ο αναλυτής το τι χρειάζεται να μεταγράψει.

Επιπροσθέτως, όσον αφορά την κριτική ανάλυση λόγου (ή αλλιώς ΚΑΛ) πρόκειται για μια προσέγγιση στο πλαίσιο της κοινωνικής μελέτης της γλώσσας. Στόχος της είναι να αποκαλύψει τον τρόπο με τον οποίο συνδέονται η γλώσσα, η κοινωνία και η ιδεολογία. Σχετικά με το αναλυτικό πλαίσιο της κριτικής ανάλυσης λόγου, εξετάζονται μέσα στο πλαίσιο της συνομιλίας οι γλωσσικές πράξεις. Οι οποίες μπορεί να είναι αποφαντικές (ισχυρισμοί, υποθέσεις, πεποιθήσεις), κατευθυντικές όπου ο ομιλητής/τρια ωθεί τον/την αποδέκτη/τρια να προβεί ή όχι σε μια πράξη, εκφραστικές όπου αποκαλύπτονται στάσεις και συναισθήματα, δεσμευτικές όταν ο/η ομιλητής/τρια δεσμεύεται σε μια μελλοντική ενέργεια και διακηρυκτικές όταν ο/η ομιλητής/τρια επιφέρει αλλαγή στον κόσμο σε θεσμικό πλαίσιο. (Στάμου, 2014). Επιπροσθέτως, η ΚΑΛ σύμφωνα με τους Phillips & Jorgensen (2002) αποτελεί διερεύνηση των σχέσεων ανάμεσα στον λόγο και τις κοινωνικές και πολιτισμικές διεργασίες και ασχολείται με την κειμενική ανάλυση της χρήσης της γλώσσας στις κοινωνικές διαδράσεις. Επίσης η ΚΑΛ έχει ως στόχο να ανακαλύψει τον ρόλο που παίζουν οι πρακτικές του λόγου στην δημιουργία και αναπαραγωγή του κοινωνικού κόσμου (Phillips & Jorgensen 2002).

Μέσω της ανάλυσης περιεχομένου, στην συγκεκριμένη περίπτωση πρόκειται για ανάλυση συνομιλίας, διακρίνονται οι δομές-μονάδες ανάλυσης (που είναι και ο σκοπός της έρευνας). Όπως η έναρξη και το κλείσιμο της συνομιλίας δηλαδή το πώς αρχίζει και το πώς τελειώνει μια συνομιλία, τα γειτνιαστικά ζεύγη τα οποία αποτελούν την βασική μονάδα αλληλουχίας. Το πρώτο μέρος συνεπάγεται και συνδέεται διαδοχικά με ένα δεύτερο (ερώτηση-απάντηση). Πρόκειται για τακτικά τοποθετημένα ζευγάρια εκφωνημάτων αποτελούμενα από δύο μέρη που ακολουθούν (ή αναμένεται να ακολουθούν) το ένα το άλλο και παράγονται από διαφορετικούς/ες ομιλητές/τριες, η εναλλαγή συνεισφορών κατά την οποία οι ομιλητές/τριες παίρνουν με τη σειρά τον λόγο, η επικάλυψη η οποία αφορά την ταυτόχρονη ομιλία δύο ή περισσότερων ομιλητών/τριων, οι δομές προτίμησης οι οποίες φανερώνουν τις προτιμώμενες και μη προτιμώμενες ενεργείες των ομιλητών/τριων, η ανατροφοδότηση η οποία φανερώνει πως οι ακροατές δείχνουν ότι προσέχουν όσα λέγονται, η διόρθωση στην οποία διακρίνεται με την αντικατάσταση του λάθους με το σωστό. Όταν ο ομιλητής καταλαβαίνει το λάθος και το διορθώνει ο ίδιος τότε έχουμε αυτοέναρξη, και αυτοδιόρθωση, όταν όμως όταν το λάθος εντοπίζεται από τον συνομιλητή/τρια και διορθώνεται από εκείνο/η (συνομιλητή/τρια) τότε έχουμε ετεροέναρξη και ετεροδιόρθωση. Τέλος τα παραγλωσσικά στοιχεία τα οποία αφορούν χειρονομίες, στάση σώματος αλλά και το πώς αλληλοεπιδρούν τα άτομα μεταξύ τους (Βασιλοπούλου 2014).

Η ανάλυση περιεχομένου, αποτέλεσε σύμφωνα με τον Lasswell (1927) και τους συνεργάτες του την κύρια μέθοδο συλλογής και ανάλυσης δεδομένων. Επίσης η ανάλυση περιεχομένου ως επιστημονικής μεθόδου μπορεί να εφαρμοστεί σε κάθε μορφή επικοινωνίας. (Lasswell et.al. 1927 και Κόλλιας 2014). Ο Janis (1943) όρισε την ανάλυση περιεχομένου «ως κάθε τεχνική που εφαρμόζεται με σκοπό την

κατηγοριοποίηση κάθε μορφής τεκμηρίων που περιέχουν σημεία τα οποία ενδιαφέρουν έναν αναλυτή, όπως για παράδειγμα ήχοι, εικόνες ή κείμενα». Τέλος, η ανάλυση περιγεομένου αποτελεί μέθοδο ανάλυσης λόγου.

2.3 Μεθοδολογία

Η έρευνα ακολουθεί την μέθοδο της ανάλυσης περιεχομένου. Συγκεκριμένα το περιεχόμενο που θα αναλυθεί παρακάτω πρόκειται για μια συνομιλία. Πιο αναλυτικά θα παρουσιαστεί η ανάλυση συνομιλίας στις εκπομπές Small Talk και Ουράνιο τόξο οι οποίες είναι σε μορφή συνέντευξης. Η ανάλυση των συνομιλιών θα γίνει μέσω της διαδικασίας της μεταγραφής. Πρόκειται για την καταγραφή σε βάθος του προφορικού λόγου κάνοντας χρήση των συμβόλων της μεταγραφής . Δηλαδή θα πραγματοποιηθεί η καταγραφή της συνομιλίας – διαλόγου με στόχο να αποκαλυφθεί σε πιο λεπτό και που παρουσιάζεται μέσα στο βίντεο η κάθε μονάδα ανάλυσης, τα παραγλωσσικά στοιχεία αλλά και οι γλωσσικές πράξεις. Μέσω της μεταγραφής θα καταγραφούν αποσπάσματα από κάθε βίντεο , δηλαδή ένα κομμάτι του διαλόγου στο οποίο θα υπάρχει κάποια μονάδα ανάλυσης. Επίσης ένας ακόμη στόχος της ανάλυσης αυτής είναι να εξεταστεί αν υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ των παιδιών και ενήλικα αλλά και των ίδιων των παιδιών μεταξύ τους. Επιπλέον, θα ελεγχθεί και αν ο λόγος των παιδιών είναι φυσικός ή αν ακολουθεί μορφή σεναρίου. Τέλος, σχετικά με τους συμμετέχοντες της έρευνας, όσον αφορά την εκπομπή Small Talk παίρνουν μέρος ο Λάμπρος Φισφής ο οποίος διατυπώνει τις ερωτήσεις , και τα παιδιά τα οποία απαντούν στις ερωτήσεις. Σκοπός των ερωτήσεων είναι να αποτυπωθούν οι απόψεις και οι γνώμες των παιδιών. Επίσης φανερώνονται τα βιώματα και τα ερεθίσματα του κάθε παιδιού μέσα από την συζήτηση η οποία έχει την μορφή συνέντευξη. Επιπλέον φαίνεται το πώς αντανακλάται ο κόσμος των ενηλίκων μέσα από τα μάτια των παιδιών. Η ηλικία των παιδιών στο βίντεο του Φισφή κυμαίνεται περίπου από επτά ως έντεκα ετών, πρόκειται δηλαδή για παιδιά δημοτικού. Όσον αφορά την εκπομπή Ουράνιο τόξο οι συμμετέχοντες είναι τα παιδιά και ο Χρήστος ο οποίος κάνει ερωτήσεις στα παιδιά . Η ηλικία των παιδιών στην εκπομπή αυτή κυμαίνεται από δύομισι ως τεσσεράμισι χρονών. Τέλος επιλέχθηκαν τα συγκεκριμένα βίντεο διότι παρατηρούνται πολύ έντονα οι μονάδες ανάλυσης. Τα βίντεο προβλήθηκαν στις 10 Μαρτίου 2024.

3.Ανάλυση της εκπομπής Small Talk

3.1 Χρήματα

Το πρώτο βίντεο που θα αναλυθεί , έχει ως θέμα τα χρήματα. Συγκεκριμένα ο Λάμπρος Φισφής , παρουσιαστής του επεισοδίου και της σειράς (στο youtube) Small Talk διατυπώνει στους πρωταγωνιστές της εκπομπής , δηλαδή στα παιδιά , ανοιχτού τύπου ερωτήσεις που αφορούν καθημερινά ζητήματα και κυρίως ζητήματα που απασχολούν τους ενήλικες ,στην συγκεκριμένη περίπτωση ερωτήσεις αφορούν τα χρήματα. Τα παιδιά καλούνται να απαντήσουν χωρίς όμως να κριθούν για τις απαντήσεις τους.

Όσον αφορά την ανάλυση την ανάλυση του βίντεο, ο πρώτος προβληματισμός που διατυπώνει ο Φισφής είναι η εξής: «Έξι πράγματα που μπορούμε να κάνουμε με τα λεφτά». Πρώτα ακολουθεί η απάντηση από το πρώτο κορίτσι. Έπειτα απαντάει με την σειρά του το δεύτερο παιδάκι. Στις συνεισφορές 2 και 3 βλέπουμε τις απαντήσεις των παιδιών Στο συγκεκριμένο απόσπασμα εντοπίζεται η εναλλαγή συνεισφορών. Συγκεκριμένα παρουσιάζεται το φαινόμενο της αυτοεπιλογής καθώς βλέπουμε πως ο Φισφής διατυπώνει την παραπάνω ερώτηση καθώς προσδοκεί να πάρει μια απάντηση από τα παιδιά με την σειρά - με μια αλληλουχία, πρώτα το ένα παιδάκι και μετά το άλλο. Πρώτο ξεκινάει όποιο παιδί προλάβει .

(Όπου Π= Παιδάκι και όπου Φ= Φισφής)

Εναλλαγή συνεισφορών,(λεπτό 0.24 – 0.29)

1 Φ: Έξι πράγματα που μπορούμε να κάνουμε με τα λεφτά

2 Π: Τα δίνουμε για να πάρουμε φαΐ (.) χωρίς φαΐ θα πεθάνουμε. ((παίρνει μόνη της τον λόγο, αυτοεπιλογή))

3 Π2: Τα δίνουμε για να πλύνουμε το αυτοκίνητο.

Στην συνέχεια της συζήτησης , εντοπίζονται παραγλωσσικά στοιχεία. Πιο αναλυτικά ο Φισφής διατυπώνει την εξής ερώτηση: «Πόσα είναι πολλά λεφτά;» Κάνει αυτή την ερώτηση στα παιδιά κουνώντας το κεφάλι του και τα χέρια του κάνει δηλαδή κινήσεις με το σώμα του για να δώσει έμφαση στα πολλά λεφτά. Στην συνέχεια το πρώτο παιδάκι ανταποκρίνεται στην ερώτηση του απαντώντας με τις κινήσεις των χεριών της. Συγκεκριμένα δείχνει με τα δάχτυλα των χεριών της πόσα είναι πολλά

λεφτά.

Παραγλωσσικά στοιχεία (λεπτό 1.12- 1.15) (βλ. Παράρτημα,εικόνα1)

4 Φ: Πόσα είναι πολλά λεφτά;((κουνάει τα χέρια του και για να τονίσει τα πολλά λεφτά))

5 Π1: ((Δείχνει με τα δάχτυλα των χεριών της έχοντας τα σηκωμένα, πόσα είναι πολλά λεφτά)) (βλ. Παράρτημα εικόνα 2)

Έπειτα ακολουθεί από τον Φισφή η ερώτηση «Ποιο είναι το πιο ακριβό πράγμα που ξέρετε;». Το παιδί απαντάει στον Φισφή. Σε αυτό το απόσπασμα παρουσιάζεται το φαινόμενο της ανατροφοδότησης καθώς ο Φισφής ανταποκρίνεται στην απάντηση του παιδιού δείχνοντας ότι συμφωνεί, με χιουμοριστικό τρόπο βέβαια.

Ανατροφοδότηση (λεπτό 1.17 – 1.24)

6 Φ: Ποιο είναι το πιο ακριβό πράγμα που ξέρετε;

7 Π2: Ένα ολόκληρο παλάτι με βασιλιά

8 Φ: Ναι (.) και ο βασιλιάς μες την τιμή

Στην συνέχεια της συζήτησης ο Λάμπρος Φισφής συνεχίζει κάνοντας την ίδια περίπτωση « Ποιο είναι το πιο ακριβό που μπορείτε να φανταστείτε;». Φαίνεται ότι ο Φισφής θέλει να τονίσει την άποψη των παιδιών και μάλλον κάνει ξανά την ίδια ερώτηση για να διευκολύνει τα παιδιά να απαντήσουν. Αφού γίνεται η ερώτηση βλέπουμε τα παιδιά να σηκώνουν το χέρι τους για να απαντήσουν. Παρουσιάζεται ο Φισφής ως ρυθμιστής της συνομιλίας και επιλέγει ο ίδιος ποιος θα πάρει τον λόγο . Εδώ έχουμε ομοιότητα με τον σχολικό λόγο καθώς η ανάταση του χεριού αποτελεί ένα παραγλωσσικό στοιχείο που είναι συνηθισμένο με τη σχολική συμπεριφορά και είναι απαραίτητο για να λάβει κάποιος τον λόγο στη συγκεκριμένη επικοινωνιακή περίσταση. (Χριστοδουλίδου,2012). Συγκεκριμένα σε αυτό το απόσπασμα παρουσιάζεται μια συνεισφορά έναρξης. Επιπροσθέτως ο Φισφής δίνει τον λόγο στο παιδί (το οποίο έλεγε ταυτόχρονα με σηκωμένο χέρι «ξέρω» θέλοντας να δείξει ότι γνωρίζει την απάντηση) ο Φισφής το επιλέγει δείχνοντας το με το δάχτυλό του (παραγλωσσικό στοιχείο) και έπειτα το παιδί δίνει την απάντηση του.

Εναλλαγή συνεισφορών & Παραγλωσσικά στοιχεία (βλ. Παράρτημα εικόνα 3), (λεπτό 1.26- 1.29)

9 Φ: Ποιο είναι το πιο ακριβό πράγμα που μπορείτε να φανταστείτε;((Και τα δύο παιδιά σηκώνουν τα χέρια τους.))

10 Π2: Ξέρω ((λέει το παιδί έχοντας το χέρι του στην ανάταση))

11 Φ: Για πες μου ((το δείχνει με το δάχτυλο του, δίνοντας του έτσι τον λόγο))

12 Π2: Η Γη

Στην συνέχεια της συζήτησης, στο απόσπασμα αυτό έχουμε τα γειτνιαστικά ζεύγη, καθώς έχουμε την μορφή ερώτησης – απάντησης. Ο Φισφής διατυπώνει μια ερώτηση προσδοκώντας μια απάντηση και το παιδί με την σειρά του ανταποκρίνεται. Επίσης παρουσιάζεται και το φαινόμενο της ανατροφοδότησης καθώς ο Φισφής αντέδρασε με χιουμοριστικό τρόπο στην απάντηση του κοριτσιού η αντίδραση του παρουσιάζεται μέσα από παραγλωσσικά στοιχεία συγκεκριμένα μέσα από τις εκφράσεις του και τις κινήσεις του χεριού του .

Γειτνιαστικά ζεύγη (ερώτηση – απάντηση) & Ανατροφοδότηση (λεπτό 1.50 – ,1.59)

13 Φ: Υπάρχει κάτι που τα λεφτά δεν μπορούν να το αγοράσουν; Όσα λεφτά και να έχεις δεν μπορείς να το αγοράσεις. ((ερώτηση))

14 Π2: Τα :::συναίσθηματα ((απάντηση))

15 Φ: Τα συναίσθηματα δεν αγοράζονται με χρήματα, αν και θα ήταν ωραίο λαϊκό τραγούδι αυτό ((κουνάει και το δάχτυλό του ταυτόχρονα και η έκφραση του προσώπου του δείχνει ότι του άρεσε απάντηση)).

Έπειτα στην συνέχεια της συζήτησης παρατηρείται αλληλεπίδραση ανάμεσα στα παιδιά. Δηλαδή παιδί με παιδί και όχι μόνο τα παιδιά με τον Φισφή δηλαδή παιδί – ενήλικα. Συγκεκριμένα ο Φισφής ρωτάει τα παιδιά ,«με εκατό χιλιάδες ευρώ μπορούσαμε να αγοράσουμε τον ουρανό;». Το πρώτο παιδάκι απαντάει αρνητικά , ενώ ταυτόχρονα το δεύτερο παιδάκι απαντάει κουνώντας το κεφάλι του προς ένδειξη ότι απαντάει θετικά στην ερώτηση (παραγλωσσικό στοιχείο) του Φισφή . Ο Φισφής βλέποντας το παιδί να συμφωνεί το ρωτάει «ναι; Πάρη τι λες;» ο Πάρης κουνάει το κεφάλι του καταφατικά. Το πρώτο παιδάκι ανταποκρίνεται στο δεύτερο και λέει δεν γίνεται να αγοράσουμε τον ουρανό , προσπαθούσε να του δείξει ότι διαφωνεί με την απάντηση του και ο Πάρης δηλαδή το δεύτερο παιδάκι απαντάει συνεχίζοντας να επιμένει στην θετική του απάντηση ότι «γίνεται» . Σε αυτό το σημείο εντοπίζεται η μη προτιμώμενη απάντηση καθώς φαίνεται ότι υπάρχει διαφωνία η οποία είναι μη προτιμώμενη ενέργεια. Επίσης παρουσιάζεται και το φαινόμενο της επικάλυψης καθώς ο Φισφής μιλάει ταυτόχρονα με το δεύτερο παιδάκι τον Πάρη. Όταν ο Πάρης λέει «γίνεται» ,ο Φισφής λέει την ίδια στιγμή «δεν γίνεται».

Επικάλυψη & Παραγλωσσικά στοιχεία & Δομές προτίμησης (αλληλεπίδραση των παιδιών),(λεπτό 2.06 – 2.11)

16 Φ: Με εκατό χιλιάδες ευρώ μπορούσαμε να αγοράσουμε τον ουρανό;

17 Π1: Ούτε καν

18 Π2: ((Κουνάει το κεφάλι του για να δείξει ότι απαντάει θετικά στην ερώτηση))

19 Φ: Ναι; Πάρη τι λες;

20 Π2: ((Κουνάει το κεφάλι του καταφατικά))

21 Π1: Πάρη δεν γίνεται

22 Π2: [Γίνεται

23 Φ: [Δεν γίνεται

Στην συνέχεια της συνομιλίας εντοπίζονται τα γειτνιαστικά ζεύγη καθώς. Συγκεκριμένα έχουμε την μορφή ερώτησης-απάντησης. Ο Φισφής διατυπώνει στα παιδιά την ερώτηση του στα παιδιά και το πρώτο παιδάκι παραθέτει την απάντηση του.

Γειτνιαστικά ζεύγη (λεπτό 3:37 –3:43)

24 Φ: Ποιος είναι ο πιο πλούσιος άνθρωπος που ξέρετε; ((ερώτηση))

25 Π1: Τον θείο μου τον Δημήτρη ((απάντηση))

3.2 Πολιτική

Το δεύτερο βίντεο που θα αναλυθεί έχει ως θέμα την πολιτική. Είναι το τρίτο επεισόδιο της σειράς Small Talk. Όσον αφορά την ανάλυση του βίντεο ο Φισφής θέτει έναν προβληματισμό στα παιδιά ,συγκεκριμένα κάνει μια ερώτηση «Άμα εσείς ήσασταν ο πρωθυπουργός τι νόμους θα βγάζατε;» για να βοηθήσει όμως τα παιδιά να κατανοήσουν την ερώτηση τους την κάνει πιο εύκολη κουνώντας το δάχτυλο του και γουρλώνοντας τα μάτια του (παραγλωσσικό στοιχείο) για να δώσει έμφαση. Ένα από τα δύο παιδιά (το αγόρι) σήκωσε το χέρι του για να πάρει τον λόγο η και μετά , αφού λέει την διευκρινιστική ερώτηση ο Φισφής κουνώντας το δάχτυλό του δίνει τον λόγο στο παιδί και το αγόρι με την σειρά του διατυπώνει την απάντηση του. Σε αυτό το απόσπασμα παρουσιάζεται η εναλλαγή συνεισφορών. (καθώς το παιδί παρόλο σηκώνει το χέρι του και ο Φισφής βλέποντας το και καθώς με κινήσεις προσπαθεί να κάνει την ερώτηση του πιο κατανοητή επιλέγει το παιδί να μιλήσει). Η ανάταση του χεριού είναι μια πράξη που συναντάται σε μία σχολική τάξη. Επίσης παρουσιάζονται και τα γειτνιαστικά ζεύγη καθώς έχουμε την μορφή ερώτησης – απάντησης. Τα παιδιά μπορεί να βλέπουν τον Φισφή σαν δάσκαλο παρόλο που δεν βρίσκονται σε σχολικό περιβάλλον.

Όπου Φ= Φισφής , Π = παιδί , Κ= κορίτσι και Α= αγόρι

Εναλλαγή συνεισφορών & Γειτνιαστικά ζεύγη& Παραγλωσσικά στοιχεία (λεπτό 1.38 – 1.46)

1 Φ: Άμα εσείς ήσασταν ο Πρωθυπουργός τι νόμους θα βγάζατε; Θα λέγατε απαγορεύεται τι; ((ταυτόχρονα κουνάει το δάχτυλό του και γουρλώνει τα μάτια του για να επισημάνει την ερώτηση και την κάνει πιο προσιτή προς τα παιδιά)) ((ερώτηση)) (βλ. Παράρτημα εικόνα 4)

2 Π2: ::Να μην κάνουμε σούζες με την μηχανή ((το αγόρι έδωσε την απάντηση του αφού είχε σηκώσει το χέρι του και ο Φισφής του απηύθυνε τον λόγο)) ((απάντηση)) (βλ. Παράρτημα εικόνα 5)

Στην συνέχεια της συνομιλίας εντοπίζεται το φαινόμενο της ανατροφοδότησης. Πιο αναλυτικά ο Φισφής παραθέτει την ερώτηση στο ένα από τα δύο παιδιά (στο αγόρι). Αυτό είναι και μια μορφή εναλλαγής συνεισφορών καθώς ο Φισφής δείχνει το παιδί με το δάχτυλό του και διατυπώνει την ερώτηση απευθυνόμενος στο παιδί. Το αγόρι διατυπώνει την απάντηση του και στην συνέχεια ο Φισφής απαντά στο παιδί δείχνοντας του έτσι ότι του άρεσε η απάντηση του (ανατροφοδότηση).

Ανατροφοδότηση (λεπτό 2.02 – 2.07)

- 3 Φ: Πες μου έναν κανόνα που θα έβαζες εσύ ως πρωθυπουργός; ((απευθύνεται μόνο στο ένα παιδί))
- 4 Α: Από σήμερα θα- θα ταΐζουμε τα χελιδόνια
- 5 Φ: Τέλειο ((ταυτόχρονα γέρνει το κεφάλι του προς τα πίσω για να δώσει έμφαση))

Στην συνέχεια της συζήτησης παρουσιάζεται η εναλλαγή συνεισφορών. Συγκεκριμένα ο Φισφής διατυπώνει την ερώτηση του και στα δύο παιδιά. Το αγόρι προκειμένου να πάρει τον λόγο σηκώνει το χέρι του (παραγλωσσικό στοιχείο συνυφασμένο με την σχολική συμπεριφορά) και ο Φισφής με την σειρά του του απευθύνει τον λόγο και έτσι το αγόρι παραθέτει την απάντηση του.

Εναλλαγή συνεισφορών (λεπτό 2.31-2.34)

- 6 Φ: Κάθε πότε κάνουμε εκλογές;
- 7 Α: ((Σηκώνει το χέρι του)) (βλ. Παράρτημα, εικόνα 6)
- 8 Φ: Ναι ((δίνει τον λόγο στο παιδί))
- 9 Α: Κάθε πενήντα τρία χρόνια

Έπειτα κατά την διάρκεια της συζήτησης παρατηρείται το φαινόμενο της επικάλυψης. Συγκεκριμένα αφού ο Φισφής κάνει την ερώτηση του ,τα παιδιά απαντάνε ταυτόχρονα.

Επικάλυψη (λεπτό 4.01-4.08)

- 10 Φ: Την κρίση την έχετε ακούσει;
- 11 Κ: [Έχω ακούσει να το λένε αλλά δεν έχω καταλάβει τι σημαίνει
- 12 Α: [Εγώ δεν το έχω ακούσει

Ο Φισφής στην συνέχεια της συζήτησης διατυπώνει την ερώτηση του και το δεύτερο παιδάκι απαντάει χαμηλόφωνα και κουνώντας το χέρι του , ο Φισφής με την σειρά του αρχίζει να γελάει με τον τρόπο που εκφράστηκε το παιδί. Σε αυτό το απόσπασμα

παρουσιάζονται παραγλωσσικά στοιχεία καθώς βλέπουμε το παεδί να κουνά το χέρι του και τον Φισφή να γελά και να γέρνει το σώμα και το κεφάλι του μπροστά. Επίσης παρατηρείται και ανατροφοδότηση καθώς ο Φισφής αντιδρά στην απάντηση του παιδιού γελώντας. Φαίνεται επίσης ότι ο σκοπός του παιδιού να κάνει τον Φισφή να γελάσει, γεγονός που αποκαλύπτει ότι έχουμε και δομές προτίμησης και συγκεκριμένα προτιμώμενη ενέργεια (αντιδρά θετικά στην απάντηση του παιδιού).

Ανατροφοδότηση & Δομές προτίμησης & Παραγλωσσικά στοιχεία (λεπτό 4.24 – 4.28)

13 Φ: Πότε πιστεύετε ότι θα σταματήσει η οικονομική κρίση;

14 Π2: ↓ Ποτέ ((κουνάει το χέρι του για να δώσει έμφαση)) (βλ. Παράρτημα, εικόνα 7)

15 Φ: ((Ξεσπάει σε γέλια και γέρνει το σώμα και το κεφάλι του μπροστά)) (βλ. Παράρτημα, εικόνα 8)

Στην συνέχεια της συζήτησης ο Φισφής παραθέτει την επόμενη ερώτηση και περιμένει την απάντηση από τα παιδιά. Το κορίτσι ανταποκρίνεται στην ερώτηση του Φισφή. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα εντοπίζονται τα γειτνιαστικά ζεύγη και πιο συγκεκριμένα η μορφή ερώτησης – απάντησης.

Γειτνιαστικά ζεύγη (λεπτό 4.35- 4.38)

16 Φ: Θέλω να φτιάξουμε ένα κόμμα εμείς οι τρεις, πώς θα το ονομάσουμε; ((ερώτηση))

17 Κ: Το νησί του μονοκερούλι ((απάντηση))

Επιπλέον, προς το τέλος της συζήτησης ο διατυπώνει την ερώτηση του στα παιδιά. Το κορίτσι απαντάει και λέει λάθος την λέξη «τζίνι» έτσι το αγόρι την διορθώνει λέγοντας την λέξη σωστά. Εδώ εντοπίζεται το φαινόμενο της διόρθωσης, πιο συγκεκριμένα έχουμε ετεροδιόρθωση με ετεροέναρξη διότι το αγόρι αντιλήφθηκε το λάθος και επίσης εκείνο διόρθωσε το κορίτσι. Επιπροσθέτως φαίνεται και η αλληλεπίδραση των παιδιών. Ακόμα παρατηρείται και επικάλυψη καθώς ο Φισφής μιλάει ταυτόχρονα με το κορίτσι. Παρουσιάζεται και ανατροφοδότηση καθώς ο Φισφής αντιδρά με χιουμοριστικό τρόπο στο λάθος του κοριτσιού. Συγκεκριμένα, διορθώνει το αγόρι λέγοντας του την λέξη «τζίνι» λάθος δείχνοντας έτσι ότι του αρέσει πιο πολύ που την διατύπωσε το κορίτσι λάθος αυτή τη λέξη.

Διόρθωση , Επικάλυψη & Ανατροφοδότηση & Παραγλωσσικά στοιχεία (λεπτό 5.12,5.43- 6.02)

18 Φ: Εσείς τι θα δίνετε στον κόσμο για να σας ψηφίσουνε;

19 Κ: Θα τους έδινα από (.) ό,τι επιθυμούν δηλαδή παράδειγμα (.) ένας θα επιθυμούσε[έναν μονόκερο ή ένα τζίμι.

20 Φ: Παπ [πάρε ,ένα μονόνερο ((χτυπάει μεταξύ τους τα δάχτυλα του))
((ανατροφοδότηση))

21 Α: τζίνι ((διορθώνει το κορίτσι))

22 Κ: Παράδειγμα μπορείς να πεις στο τζίμι

23 Φ: Ο τζίμης (.) ναι; ((το λέει χαμογελώντας)) τζίμι όχι τζίνι (.) τζίμι ((δείχνει το κορίτσι με το δάχτυλο του ώστε να δείξει ότι η λέξη τζίμι είναι η σωστή))

3.3 Φαγητό

Το βίντεο που θα αναλυθεί έχει ως θέμα το φαγητό και αποτελεί το τέταρτο επεισόδιο της σειράς Small Talk. Συγκεκριμένα σχετικά με την ανάλυση του βίντεο ο Φισφής ρωτάει τα παιδιά ποιο είναι το αγαπημένο τους φαγητό. Το αγοράκι δίνει την απάντησης του και ο Φισφής ξαφνιάζεται. Επιπλέον με τι εκφράσεις και κάνοντας μια ερώτηση φαίνεται ότι ζητάει διευκρίνιση. Το παιδί απαντάει θετικά στην ερώτηση (ανατροφοδότηση). Επίσης ταυτόχρονα με τον Φισφή κάνουν κινήσεις με τα χέρια τους, το παιδί έτσι θέλει να δείξει πως είναι το αγαπημένο του φαγητό δομημένο. Σε αυτό το απόσπασμά παρουσιάζονται τα παραγλωσσικά στοιχεία καθώς κυριαρχούν οι κινήσεις των χεριών και η ανατροφοδότηση λόγω της θετικής απάντησης του αγοριού στην ερώτηση του Φισφή.

Παραγλωσσικά στοιχεία & Ανατροφοδότηση (λεπτό 0.36 – 0.46)

1 Φ: Σουβλάκι με πίτα;

2 Α: Με ΠΙΤΣΑ

3 Φ: Σουβλάκι ΜΕ πίτσα;

4 Α: Ναι

5 Φ: Πιτσοσούβλακο;

6 Α: Σουβλάκι μετά πίτσα, σουβλάκι μετά πίτσα , σουβλάκι μετά πίτσα ((κάνει κινήσεις μαζί με τον Φισφή με τα χέρια που δηλώνουν ότι είναι το ένα πάνω στο άλλο)) (βλ. Παράρτημα, εικόνα 9)

Στην συνέχεια ο Φισφής διατυπώνει μια ερώτηση στα παιδιά περιμένοντας απάντηση παραθέτει την απάντησή του με την σειρά του . Σε αυτό το απόσπασμα εντοπίζονται τα γεινιστικά ζεύγη σε μορφή ερώτησης- απάντησης.(Επιπλέον η ερώτηση του Φισφή σύμφωνα με την ΚΑΛ δεν θα είναι ευρέως αποδεκτή από κάποιες ομάδες ανθρώπων και συγκεκριμένα των χορτοφάγων ((ή η διατύπωση της ερώτησης δε ήταν και πολύ σωστή))

Γειτνιαστικά ζεύγη (λεπτό 0.48 -0.51)

7 Φ: Ποιο ζώο σας αρέσει να τρώτε πιο πολύ, κοτόπουλο, αγελάδα ή γουρούνι;
(ερώτηση)

8 Α: Σαλάμι αέρος ((απάντηση))

Έπειτα, στην συνέχεια της συζήτησης ο Φισφής, κάνει μια ερώτηση στα παιδιά. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα έχουμε το φαινόμενο της επικάλυψης καθώς τα δύο παιδιά απαντάνε ταυτόχρονα και επίσης έχουμε και δομές προτίμησης. Πιο συγκεκριμένα έχουμε μη προτιμώμενη ενέργεια καθώς η απάντηση των απιδιών είναι αρνητική. Επιπλέον φαίνεται ότι υπάρχουν και παραγλωσσικά στοιχεία λόγω της έκφρασης του προσώπου του Φισφή.

Επικάλυψη & Δομές προτίμησης & Παραγλωσσικά στοιχεία (λεπτό 1.15 - 1.21)

9 Φ: Έχετε φάει ποτέ ριζογκοφρέτα;

10 Κ: [Όχι

11 Α:[Όχι (.) και δεν θέλω να φάω

12 Φ: Γιατί; ((διατυπώνει την ερώτηση με έκφραση αηδίας στο πρόσωπό του))

13 Α: Γιατί είναι μια σκέτη αηδία ((μη προτιμώμενη ενέργεια))

Στην συνέχεια ακολουθεί από τον Φισφή ερώτηση και το παιδί απαντάει εκφράζοντας την προτίμηση του. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα εμφανίζονται οι δομές προτίμησης και κυρίως μη προτιμώμενης ενέργειας καθώς η απάντηση του αγοριού ήταν αρνητική.

Δομές προτίμησης (λεπτό 2.00 – 2.04)

14 Φ: Θα έτρωγες τον Νέμο;

15 Π: Ποιο;

16 Φ: Το Νέμο το καρτσούν

17 Π: Όχι, το τηγανιτό ψάρι μου αρέσει ((μη προτιμώμενη ενέργεια))

Έπειτα στην συνέχεια της συζήτησης ο Φισφής διατυπώνει μια ερώτηση στα παιδιά για να δει αν γνωρίζουν πως ονομάζονται οι άνθρωποι που δεν τρώνε κρέας. Το κορίτσι δίνει την απάντηση του. Μέσα από την απάντησης του κοριτσιού βλέπουμε ότι υπάρχουν και γλωσσικές πράξεις. Συγκεκριμένα στο απόσπασμα εντοπίζονται οι αποφαντικές καθώς βλέπουμε ότι το κορίτσι κάνει μια υπόθεση . Επίσης παρουσιάζεται και το φαινόμενο της ανατροφοδότησης καθώς ο Φισφής δείχνει θετική στάση στην απάντηση του παιδιού.

Γλωσσικές πράξεις (ΚΑΛ) & Ανατροφοδότηση (λεπτό 2.05 , 2.14, 2.17 – 2.18)

18 Φ: Υπάρχουν κάποιοι άνθρωποι που δεν τρώνε κρέας (.) Το ξέρετε αυτό; Πως τους λένε αυτούς τους ανθρώπους;

19 Κ: Σαλατοφάγους ή μπορεί και γλυκοφάγους να τρώνε μόνο γλυκά ((αποφαντικές γλωσσικές πράξεις))

20 Φ: Πολύ σωστό ((ανατροφοδότηση))

Στην συνέχεια του βίντεο ο Φισφής παραθέτει την ερώτηση του στα παιδιά. Το αγόρι σηκώνει το χέρι του για να μιλήσει και παίρνει μόνο του τον λόγο. Σε αυτό το σημείο εντοπίζεται η εναλλαγή συνεισφορών καθώς το παιδί αυτοεπιλέγεται και απέρνει μόνο του τον λόγο. Η πράξη αυτή με την ανάταση του χεριού είναι συνυφασμένη με την συμπεριφορά του σχολείου (και δίνει το δικαίωμα σε αυτόν που σηκώνει το χέρι να μιλήσει). Μετά το αγόρι συνεχίζει ο Φισφής ρωτώντας το παιδί τι σημαίνει η απάντηση που έδωσε και το παιδί με την σειρά του του εξηγεί την απάντηση του. Επίσης παρουσιάζεται και το φαινόμενο της επικάλυψης καθώς τα δύο παιδιά μιλούν ταυτόχρονα.

Εναλλαγή συνεισφορών & Επικάλυψη (λεπτό 3.43- 3.46)

21 Φ: Άλλα γράμματα μπορούμε να φάμε εκτός από το Χ; Έφαγα:: -

22 Α: [Έφαγα Ν ((έχοντας το χέρι του σε ανάταση ταυτόχρονα))

23 Κ: [Γάμα

24 Φ: Τι σημαίνει έφαγα Ν;

25 Α: Ότι στα ξαφνικά , δεν το ήξερα αλλά ξαφνικά Έρχεται αυτό που περίμενα όλη τη ζωή μου.

Έπειτα η συζήτηση συνεχίζεται με τον Φισφή να κάνει την επόμενη ερώτηση στα παιδιά. Σε αυτό το απόσπασμα διακρίνονται παραγλωσσικά στοιχεία καθώς το δεύτερο παιδί δίνει την απάντηση του και ο Φισφής με κινήσεις του χεριού και εκφράσεις του προσώπου αναπαριστά την απάντηση του παιδιού.

Παραγλωσσικά στοιχεία (λεπτό 4.20,4.27)

26 Φ: Ξέρετε κάποιο φαγητό από άλλη χώρα;

27 Π2: Σουβλάκια (.) κατσαρίδας

28 Φ: Σουβλάκια κατσαρίδας ((κάνει την κίνηση πως τρώει σουβλάκι)) (βλ. Παράρτημα, εικόνα 10)

4. Ανάλυση της εκπομπής Ουράνιο Τόξο

4.1 Πρώτο βίντεο

Όσον αφορά το πρώτο βίντεο της εκπομπής Ουράνιο Τόξο ο Χρήστος, ο οποίος είναι ο παρουσιαστής συστήνει τα παιδιά στο κοινό και στην συνέχεια ξεκινάει να τους κάνει ερωτήσεις με χιουμοριστικό τρόπο, που αφορούν τα ίδια τα παιδιά δηλαδή προσωπικές εμπειρίες και προτιμήσεις (ανοιχτού τύπου ερωτήσεις). Πρωταγωνιστές αυτού του βίντεο είναι ο Αναστάσης και ο Ανδρέας οι οποίοι είναι αδέρφια και η ξαδέρφη τους η Ντέμη. Ο ίδιος συστήνεται κατά τη διάρκεια της συζήτησης στα παιδιά με διασκεδαστικό για αυτά τρόπο.

Σχετικά με την ανάλυση του βίντεο ρώτησε τα παιδιά ένα ,ένα τι τάξη πάνε (εναλλαγή συνεισφορών , έδωσε το λόγο σε όλα τα παιδιά με την σειρά με σκοπό να τα συντονίσει , αρά αναλαμβάνει συντονιστικό ρόλο). Στην συνέχεια ο Χρήστος διατυπώνει τις ερωτήσεις του σε ένα από τα παιδιά , τον Αναστάση και περιμένει την απάντηση του (κάνει πολλές ερωτήσεις μαζί με το ίδιο νόημα για να γίνουν πιο κατανοητές). Σε αυτό το απόσπασμα παρουσιάζεται η εναλλαγή συνεισφορών καθώς επιλέγει ο Χρήστος το παιδί που θα πάρει τον λόγο. Επίσης εντοπίζονται και τα γεινιαστικά ζεύγη καθώς ο Χρήστος κάνει μια ερώτηση και προσδοκεί μια απάντηση.

Όπου X= Χρήστος, A= Αναστάσης, Av= Ανδρέας και N= Ντέμη

Εναλλαγή συνεισφορών & Γεινιαστικά ζεύγη (λεπτό 3.07 – 3.14)

1 X: Εγώ τι τάξη πάω; (.) Μπορείς να μου πεις Αναστάση; (.) Πόσο με κάνεις; Τι τάξη νομίζεις ότι πάω εγώ; ((ερώτηση))

2 A: E, δεν είσαι παιδί ((απάντηση))

Επιπλέον στην συνέχεια της συζήτησης εντοπίζεται το φαινόμενο της επικάλυψης καθώς βλέπουμε τα δύο αγόρια να μιλούν ταυτόχρονα. Επιπλέον στο συγκεκριμένο απόσπασμα φαίνεται ότι ο Ανδρέας έκανε ερώτηση στον Χρήστο δείχνοντας την μπλούζα του Χρήστου (παραγλωσσικό στοιχείο) γεγονός που φανερώνει μια οικειότητα και ελευθερία στα παιδιά.

Επικάλυψη & Παραγλωσσικά στοιχεία (λεπτό 3.47- 3.50)

3 Av: Τι έχει τη μπλούζα σου;

4 X: Τι;

- 5 A: [Αυτά εκεί τα χρώματα
6 Αν:[Εκεί τι έχει; ((δείχνει με το δάχτυλό του την μπλούζα του Χρήστου))
(βλ. Παράρτημα, εικόνα 1)

Επίσης βλέπουμε ότι εντοπίζονται παραγλωσσικά στοιχεία. Ο Χρήστος διατυπώνει την ερώτηση του στον Αναστάση και αυτός απαντάει δείχνοντας με το δάχτυλο του. Επίσης υπάρχει και η επικάλυψη αφού ο Χρήστος με τον Αναστάση μιλούν ταυτόχρονα.

Παραγλωσσικά στοιχεία & Επικάλυψη (λεπτό 4.22- 430)

- 7 X: Δεν μου λες εσύ (.) έχεις το ίδιο δωμάτιο μαζί με τον Ανδρέα;
8 A: [Ναι ο Ανδρ –
9 X: [Μένετε μαζί;
10 A: Ναι ο Ανδρέας κοιμάται στην κούνια και εγώ εκεί στο κρεβάτι ((δείχνει με το δάχτυλό του στην αντίθετη κατεύθυνση)) (βλ. Παράρτημα, εικόνα 2)

Στην συνέχεια της συνομιλίας φαίνεται πως τα παιδιά δεν σηκώνουν το χέρι τους να μιλήσουν αλλά ούτε ο Χρήστος επιλέγει ποιο παιδί θα πάρει τον λόγο καθώς η ερώτηση που κάνει «Το πρωί που ξυπνάτε τι τρώτε για πρωινό;» απευθύνεται και στα τρία παιδιά. Τα παιδιά απαντούν το καθένα με την σειρά του και παίρνει όποιο παιδί θέλει τον λόγο (αυτοεπιλογή). Έτσι φαίνεται ότι υπάρχει το φαινόμενο της εναλλαγής συνεισφορών.

Επιπροσθέτως, στο απόσπασμα που ακολουθεί παρουσιάζεται η ανατροφοδότηση διότι ο Χρήστος επαίνει την απάντηση του αγοριού (του Αναστάση). Επίσης έχουμε και δομές προτίμησης καθώς ο Ανδρέας εκφράζει την διαφορετική προτίμηση του .

Ανατροφοδότηση & Δομές προτίμησης (λεπτό 5.32- 5.38)

- 11 X: Τι γεύση έχει η μαρμελάδα , ξέρεις;
12 A: Εγώ τρώω το βατόμουρο
13 X: Βατόμουρο, έτσι μπράβο αυτά μου αρέσουνε ((ανατροφοδότηση))
14 Αν: Εγώ τρώω μπανάνα ((μη προτιμώμενη ενέργεια))

Έπειτα η συζήτηση συνεχίζεται με τον Χρήστο να απευθύνεται στο κοριτσάκι και να παραθέτει την ερώτηση του και περιμένει τη απάντηση του κοριτσιού. Εντοπίζονται τα γειτνιαστικά ζεύγη καθώς έχουμε την μορφή ερώτησης – απάντησης.

Γειτνιαστικά ζεύγη (λεπτό 5.41- 5.44)

- 15 X: Εσύ τι τρως για πρωί Ντέμη; ((ερώτηση))
16 N: Μαρμελάδα και ψωμί ((απάντηση))

Στην συνέχεια ο Χρήστος κάνει μια ερώτηση στον Ανδρέα η οποία αφορά προτίμηση. Το αγόρι απάντα θετικά. Εντοπίζονται δομές προτίμησης. Στο απόσπασμα αυτό ο Χρήστος ρωτάει κάθε παιδί ξεχωριστά τι του αρέσει να τρώει (εναλλαγή συνεισφορών). Δίνει δηλαδή αυτός τον λόγο στο κάθε παιδί.

Δομές προτίμησης (λεπτό 6.00-6.03)

17 X: Οι τηγανιτές πατάτες σου αρέσουν ε;

18 Av: Ναι ((προτιμώμενη ενέργεια))

Επιπλέον στην συνέχεια του βίντεο παρουσιάζονται γλωσσικές πράξεις. Συγκεκριμένα όσον αφορά την ΚΑΛ εντοπίζονται κατευθυντικές γλωσσικές πράξεις καθώς ο Χρήστος προστάζει τον Αναστάση να μην πιάνει το μικρόφωνο «Μην πιάνεις το μικρόφωνο , Μην πιάνεις το μικρόφωνο! Σε παρακαλώ»

Επίσης, στην συνέχεια στις συνομιλίες εντοπίζεται το φαινόμενο της επικάλυψης. Συγκεκριμένα δύο από τα παιδιά (Ντέμη και Ανδρέας) απαντούν ταυτόχρονα στην ερώτηση του Χρήστου όσον αφορά τα τουβλάκια.

Επικάλυψη (λεπτό 8.34 – 8.41)

19 X: Πετάτε τα τούβλα ο ένας στον άλλον;

20 A: Και εγώ παίζω τουβλάκια

21 X: Πώς τα παίζετε δηλαδή κάνετε κάστρα;

22 N: [Ναι κάστρα

23 Av: [Ναι κάστρα

Έπειτα στο επόμενο απόσπασμα παρατηρείται το φαινόμενο της διόρθωσης. Συγκεκριμένα ο Χρήστος αντιλαμβάνεται το λάθος και διορθώνει τον Αναστάση (ετεροέναρξη-ετεροδιόρθωση).

Διόρθωση (λεπτό 15.08 – 15.18)

24 A: Ναι αυτός ήταν ο σκύλος μου ((εννοούσε τον αδερφό του τον Ανδρέα))

25 X: Δεν πάνε τους σκύλους στον γάμο βρε παιδί μου, και καταρχάς δεν είναι σκύλος είναι το αδερφάκι σου

Στην συνέχεια της συζήτησης ο Χρήστος ρωτάει τα παιδιά ένα , ένα τι θέλουν να γίνουν όταν μεγαλώσουν η Ντέμη απαντάει ότι θέλει να γίνει βασιλοπούλα. Στο απόσπασμα που ακολουθεί παρουσιάζεται η επικάλυψη καθώς τα δύο παιδιά ο Αναστάσης και η Ντέμη μιλούν ταυτόχρονα.

Επικάλυψη (λεπτό 16.26 – 16.29)

26 X: Για να γίνεις βασιλοπούλα τι πρέπει να κάνεις ; Πρέπει να σπουδάσεις ε;

27 N: Πρέπει να [κάνω καλό χορό

28 A: [Πρέπει να βάλεις αυτά τα ρούχα που φοράει

Έπειτα στην συνέχεια του βίντεο εντοπίζονται παραγλωσσικά στοιχεία καθώς ο Αναστάσης κουνάει το κεφάλι του για να απαντήσει στις ερωτήσεις του Χρήστου. Επίσης σχετικά με την ΚΑΛ εμφανίζονται γλωσσικές πράξεις εκφραστικές και αποφαντικές.

Παραγλωσσικά στοιχεία & ΚΑΛ (αποφαντικές & εκφραστικές γλωσσικές πράξεις)
(λεπτό 17.35 – 17.44)

- 29 X: Εσύ έχεις πυρετό ε ; ((απευθύνεται στον Αναστάση))
30 A: ((κουνάει το κεφάλι του καταφατικά))
31 X: Πόσο; Πολύ;
32 A: Ναι πολύ
33 X: Μήπως αυτό εξηγεί όλα αυτά που μου είπες; Μήπως ήταν από τον πυρετό;
Ένα παραλήρημα; ((κάνει υποθέσεις , αποφαντική γλωσσική πράξη))
34 A: ((Κουνάει το κεφάλι του καταφατικά))
35 X: Το κατάλαβα. Καλά τότε δικαιολογείσαι (.) συγγνώμη ((εκφραστικές
γλωσσικές πράξεις)

Στην συνέχεια της συζήτησης παρουσιάζονται παραγλωσσικά στοιχεία καθώς ο Χρήστος έκανε μια ερώτηση στον Αναστάση ο οποίος πήγε να δώσει την απάντηση του και ο Ανδρέας τον διέκοψε. Έτσι ο Χρήστος έκανε μια κίνηση με τα χέρια του για να δείξει στον Ανδρέα ότι είναι η σειρά του Αναστάση να μιλήσει.(εναλλαγή συνεισφορών) (λεπτό 21.15)

Έπειτα στο απόσπασμα που ακολουθεί εντοπίζονται γειτνιαστικά ζεύγη.
Συγκεκριμένα ο Χρήστος διατυπώνει μία ερώτηση στον Αναστάση ο οποίος με την σειρά του δίνει απάντηση.

Γειτνιαστικά ζεύγη (λεπτό 21.37 – 21.42)

- 36 X: Σε κανένα νησί έχεις πάει; ((ερώτηση))
37 A: Πήγα σε ένα νησί (.) στη Ζάκυνθο ((απάντηση))

4.2 Δεύτερο βίντεο

Στο δεύτερο βίντεο της εκπομπής ουράνιο τόξο που θα αναλυθεί ,οι πρωταγωνιστές είναι η Βάλια και ο Ορέστης. Ο Χρήστος συστήνει τα παιδιά και προσπαθεί να τα γνωρίσει καλύτερα αλλά και να γνωριστούν μεταξύ τους. Σε όλο το βίντεο ακολουθείται μια συγκεκριμένη μορφή δομή στην συνομιλία. Δηλαδή όσον αφορά την εναλλαγή συνεισφορών παρατηρείται ότι ο Χρήστος απευθύνεται σε ένα παιδί κάνοντας του μια ερώτηση μετά κάνει το χιουμοριστικό σχόλιο και στην συνέχεια ρωτάει το άλλο παιδί και κάνει πάλι σχόλιο στην απάντηση του αλλά με πρόσχαρο τρόπο. Παίρνει ο καθένας τον λόγο με την σειρά του.

Όπου X=Χρήστος, B= Βάλια και O= Ορέστης

Στο απόσπασμα που ακολουθεί εντοπίζονται παραγλωσσικά στοιχεία. Πιο αναλυτικά όταν τραγουδάει η Βάλια χτυπάνε όλοι μαζί παλαμάκια για να την βοηθήσουν να βρει τον ρυθμό (λεπτό 9.04-9.07). (βλ. Παράρτημα, εικόνα 3)

Στην συνέχεια της συζήτησης ο Ορέστης αφηγείται μια ιστορία. Στο παρακάτω

απόσπασμα παρουσιάζεται το φαινόμενο της ανατροφοδότησης καθώς ο Χρήστος ξαφνιάζεται με την απάντηση του Ορέστη.

Ανατροφοδότηση (λεπτό 10.49- 10.54)

- 1 Ο: Και μετά –
- 2 Χ: Ναι;
- 3 Ο : Από λίγα μέτρα συνάντησε και ένα σκύλο
- 4 Χ: Σώπα!((ανατροφοδότηση))

Έπειτα στην η συνομιλία συνεχίζεται με τον Ορέστη να αφηγείται την ιστορία και να κάνει κινήσεις με τα χέρια του για να δώσει παραστατικότητα και τον βοηθάει και ο Χρήστος. Σε αυτό το απόσπασμα εντοπίζονται παραγλωσσικά στοιχεία

Παραγλωσσικά στοιχεία (λεπτό 11.10 -11.15)

- 5 Ο: Μην τα παρατάς φίλε μου έλα μαζί μας ((κουνάει τα χέρια του με τρόπο που προσκαλεί τον άλλον)) (βλ. Παράρτημα, εικόνα 4)
- 6 Χ: Έλα ((κουνάει και εκείνος τα χέρια του όπως ο Ορέστης)), έτσι Μπράβο ((ανατροφοδότηση))
- 7 Ο: Στην ορχήστρα της Βρέμης

Στην συνέχεια του βίντεο σχετικά με την ΚΑΛ και κατ' επέκταση τις γλωσσικές πράξεις έχουμε τις εκφραστικές καθώς ο Χρήστος διακόπτει με ευγενικό τρόπο τον Ορέστη ο οποίος συνέχιζε το παραμύθι – ιστορία και του κάνει μια ερώτηση . Επιπλέον έχουμε και γειτνιαστικά ζεύγη διότι ο Χρήστος περιμένει την απάντηση του Ορέστη.

Γειτνιαστικά ζεύγη (λεπτό 11:33 – 11: 34)

- 8 Χ: Με συγχωρείς έχει πολλά ζώα το παραμύθι; ((εκφραστικές γλωσσικές πράξεις)) ((ερώτηση))
- 9 Ο: Έχει τέσσερα ζώακια ((απάντηση))
- 10 Χ: Τέσσερα ζώακια, εντάξει

Έπειτα η συζήτηση συνεχίζεται πάλι με τον Ορέστη να λέει την ιστορία και τον Χρήστο να αντιδρά ενθαρρυντικά. Συγκεκριμένα παρουσιάζεται το φαινόμενο της ανατροφοδότησης.

Ανατροφοδότηση (λεπτό 11: 54 – 11: 58)

- 11 Ο: Κουράστηκα να κυνηγάω ποντίκια παρά να κάθομαι στο τζάκι πλάι ((αφηγείται τα λόγια της γάτας στο παραμύθι))
- 12 Χ: Σωστό ((ανατροφοδότηση))

Στην συνέχεια της συνομιλίας όσον αφορά την ΚΑΛ εντοπίζονται κατευθυντικές γλωσσικές πράξεις καθώς ο Χρήστος ωθεί την Βάλια να ακούσει την ιστορία. «Άκου την ιστορία» (λεπτό 12:00)

Έπειτα στο απόσπασμα που ακολουθεί η συζήτηση συνεχίζεται με την Βάλια και τον Χρήστο να συζητούν για ένα παιχνίδι στον υπολογιστή. Επίσης εντοπίζονται παραγλωσσικά στοιχεία καθώς η Βάλια κουνάει το δάχτυλο της για να απαντήσει (αρνητικά) στην διευκρινιστική ερώτηση του Χρήστου.

Παραγλωσσικά στοιχεία (λεπτό 18:10-18:14)

- 13 B: Το έχω φορτίσει δεν χρειάζεται να βάλουμε μέσα το τέτοιο ((εννοεί το DVD))
- 14 X: Α δεν χρειάζεται να βάλεις μέσα το τέτοιο;
- 15 B: ((Κουνάει το δάχτυλο ως αντικατάσταση της λέξης «όχι»)) (βλ. Παράρτημα, εικόνα 5)

Στο απόσπασμα που ακολουθεί παρουσιάζεται το φαινόμενο της διόρθωσης. Πιο αναλυτικά ο Χρήστος κάνει μια ερώτηση στην Βάλια και εκείνη παραθέτει την απάντηση της και αμέσως μετά με την σειρά του ο Ορέστης σηκώνει το χέρι του για να πάρει τον λόγο (παραγλωσσικό στοιχείο) ενώ παράλληλα απαντάει λίγο στην ερώτηση που έθεσε ο Χρήστος (εναλλαγή συνεισφορών). Επιπροσθέτως εντοπίζεται και το φαινόμενο της διόρθωσης διότι ο Ορέστης κάνει λάθος μια λέξη και την διορθώνει ο ίδιος όμως καταλαβαίνει (με την παρέμβαση του Χρήστου) ότι την είπε λάθος. Έχουμε αυτοδιόρθωση και ετεροέναρξη.

Διόρθωση & Παραγλωσσικά στοιχεία (λεπτό 18:35-18:42)

- 16 X: Σκέφτηκες τι θα γίνεις όταν μεγαλώσεις;
- 17 B: Όχι
- 18 X: Όχι ακόμα
- 19 O: Εγώ ξέφτηκα ((έχει ταυτόχρονα το χέρι του σε ανάταση))
- 20 X: Τι έκανες εσύ;
- 21 O: Εγώ σκέφτηκα

Έπειτα στην συνέχεια του βίντεο ο Χρήστος ρωτάει τα παιδιά αν παίζουν κάποιο μουσικό όργανο. Πιο συγκεκριμένα ρωτάει ένα, ένα τα παιδιά πρώτα ρώτησε τον Ορέστη και μετά ήρθε η σειρά της Βάλιας (εναλλαγή συνεισφορών). Στο παρακάτω απόσπασμα παρουσιάζονται τα γεινιαστικά ζεύγη καθώς ο Χρήστος διατυπώνει την ερώτηση του στην Βάλια και εκείνη παραθέτει την απάντηση της.

Γεινιαστικά ζεύγη (λεπτό 19:02- 19:03)

- 22 X: Εσύ παίζεις κανένα όργανο μουσικό; ((ερώτηση))
- 23 B: α Το ντέφι ((απάντηση))

Η συνομιλία συνεχίζεται με τον Χρήστο να παραθέτει την ερώτηση του στην Βάλια σχετικά με τα παπούτσια. Εκείνη του απαντάει και κάνει κινήσεις με τα χέρια της για να δείξει και να δώσει έμφαση σε αυτό που λέει. Σε αυτό το απόσπασμα εντοπίζονται τα παραγλωσσικά στοιχεία. Επίσης έχουμε και εναλλαγή συνεισφορών καθώς βλέπουμε ότι εξελίσσεται συζήτηση μεταξύ του Χρήστου και της Βάλιας και παίρνει

τον λόγο μια ο ένας και μια ο άλλος. Παρουσιάζεται επιπλέον και το φαινόμενο της ανατροφοδότησης καθώς στο τέλος ο Χρήστος απαντάει στην Βάλια λέγοντας και δείχνοντας της ότι έχει κατανοήσει τα λόγια της.

Παραγλωσσικά στοιχεία & Εναλλαγή συνεισφορών & Ανατροφοδότηση (λεπτό 20:33 – 20:45)

24 X: Γόβες έχεις για το βράδυ;

25 B: Οοο ((εννοεί όχι))

26 X: Όχι; Ψηλοτάκουνα;

27 B: Τα γοβάκια μου έχω

28 X: Γοβάκια αυτό λέω. Έτσι όταν πηγαίνεις στα πάρτι βρε παιδί μου

29 B: Αχ αυτά τα (.) φοράω όταν πηγαίνω κάπου βόλτες ((κουνάει το χέρι της για να δώσει έμφαση στην λέξη βόλτες)) (βλ. Παράρτημα, εικόνα 6)

30 X: Κατάλαβα ((ανατροφοδότηση))

Στην συνέχεια της συζήτησης αρχικά ο Χρήστος κάνει μια ερώτηση απευθυνόμενος και στα δύο παιδιά . Όμως αμέσως μετά απευθύνεται σε ένα παιδί κάθε φορά. Πρώτα ρωτάει τον Ορέστη και έπειτα στην Βάλια . Στο παρακάτω απόσπασμα εντοπίζονται οι δομές προτίμησης έχουμε προτιμώμενη ενέργεια όσον αφορά την απάντηση του Ορέστη καθώς αρέσει το ίδιο και στην Βάλια και μη προτιμώμενη ενέργεια σχετικά με την απάντηση της στην ερώτηση του Χρήστου. Επιπροσθέτως παρουσιάζονται κατευθυντικές γλωσσικές πράξεις καθώς ο Χρήστος προτρέπει τον Ορέστη να μην σηκώνει το χέρι του (παραγλωσσικό στοιχείο, χειρονομία συνυφασμένη με την σχολική τάξη) από την στιγμή που του έχει δώσει ήδη τον λόγο.

Δομές προτίμησης & ΚΑΛ (λεπτό 21:33 – 21: 39, 21:50 – 21:59)

31 X: Για πες μου Ορέστη τι φαγητά σου αρέσουν εσένα;

32 O: ((σηκώνει το χέρι του για να πάρει τον λόγο))

33 X: Μην σηκώνεις το χέρι ((κατευθυντική γλωσσική πράξη))

34 O: Εμένα μου αρέσει τα μακαρόνια με κιμά

35 X: Εσένα ποια είναι ποια είναι τα αγαπημένα σου φαγητά Βάλια;

36 B: μμμ τα μακαρόνια

37 X: Τα μακαρόνια. Σκέτα;

38 B: Όχι, και εμένα με κιμά

Έπειτα στην συζήτηση που ακολουθεί εμφανίζεται ξανά το φαινόμενο της ανατροφοδότησης. Ο Χρήστος ανταποκρίνεται με θετικό τρόπο στην απάντηση του Ορέστη και γενικά επιδοκιμάζει τα παιδιά την ώρα της ζωγραφικής επίσης τα προτρέπει να αρχίσουν να ζωγραφίζουν(ΚΑΛ κατευθυντικές γλωσσικές πράξεις).\

Ανατροφοδότηση (λεπτό 23:25 – 23:31)

39 X: Ορέστη ξέρεις να μετράς;

40 O: Αμέ

41 X: Αμέ, Μέχρι πόσο;

42 Ο: Το είκοσι

43 Χ: Μέχρι το είκοσι; Μπράβο πολύ σπουδαίο σε βρίσκω ((ανατροφοδότηση))

Στην συνέχεια βλέπουμε τα παιδιά να ζωγραφίζουν και να συζητούν με τον Χρήστο. Στο παρακάτω απόσπασμα συναντάμε το φαινόμενο της επικάλυψης διότι τα παιδιά μιλούν ταυτόχρονα και το ένα επικαλύπτει το άλλο.

Επικάλυψη (λεπτό 24:25 – 24:28)

44 Ο: Εγώ θα κάνω πολύ ώρα

45 Χ: Εσύ θα κάνεις πολύ ώρα;

46 Ο: Ναι

47 Χ: Γιατί βρε παιδί μου δεν μπορείς να κάνεις λίγο πιο γρήγορα; Γιατί δεν έχουμε όλη τη μέρα μπροστά μας

48 Ο: Καλά (.) [εντάξει

49 Β : [Ναι γιατί πρέπει να πάμε και σπίτι μας

Στην συνέχεια τα παιδιά συζητούν μαζί με τον Χρήστο για τους παππούδες τους. Η Βάλια και ο Ορέστης ανακαλύπτουν ότι οι παππούδες τους έχουν το ίδιο όνομα. Συγκεκριμένα παρατηρείται το φαινόμενο της διόρθωσης καθώς ο Ορέστης μπερδεύεται και λέει λάθος τη λέξη μαλλιά . Αντί να πει «άσπρα μαλλιά» λέει «άσπρα μυαλά». Καταλαβαίνει ότι έκανε λάθος όμως με την παρέμβαση του Χρήστου, άρα έχουμε ετεροέναρξη και μετά το αγόρι διορθώνει την λέξη και την λέει κανονικά άρα κάνει αυτοδιόρθωση (βέβαια ο ίδιος διορθώνει και τον Χρήστο που την είπε λάθος επίτηδες). Έχουμε ετεροέναρξη και αυτοδιόρθωση (λεπτό 25:37 – 25: 41).

Έπειτα η συνομιλία συνεχίζεται με τα παιδιά και τον Χρήστο να μιλούν για τις διακοπές . Συναντάμε ξανά το φαινόμενο της διόρθωσης. Πιο αναλυτικά ο Ορέστης κάνει λάθος την λέξη διακοπές και τον διορθώνει η Βάλια. Έχουμε ετεροδιόρθωση και ετεροέναρξη καθώς ο Ορέστης δεν αντιλαμβάνεται ότι έκανε λάθος. Επίσης βλέπουμε και την αλληλεπίδραση μεταξύ των παιδιών.

Διόρθωση (λεπτό 26:39 – 26:

50 Χ: Εσύ θυμάσαι Ορέστη πού πας διακοπές;

51 Ο: Εγώ θα πάω. Είναι η τελευταία που φορά που θα πάω σε μία άλλη διακοπή που –

52 Χ: Θα πας σε άλλη διακοπή φέτος, κατάλαβα

53 Β: ΔιακοΠΕΣ, όχι διακοπή

54 Ο: Διακοπή. Διακοπές που θα πάω διαφορετικές μέρες (.) και θα πάω στην Σαντορίνη

Η συζήτηση συνεχίζεται με τον Ορέστη να δηλώνει ότι τέλειωσε με ένα κομμάτι από την ζωγραφιά του και ο Χρήστος τον συγχαίρει. Όμως το αγόρι λέει στον Χρήστο ότι ξέχασε να κάνει κάτι ακόμα στην ζωγραφιά του. Ο Χρήστος αντιδρά με χιουμοριστικό τρόπο. Επιπλέον του λέει ότι έχει μείνει λίγος χρόνος και το παιδί ξαφνιαστήκε. Στο απόσπασμα που ακολουθεί έχουμε ανατροφοδότηση και

παραγλωσσικά στοιχεία καθώς ο Ορέστης με το άκουσμα του λίγου χρόνου μένει με το στόμα ανοιχτό. Επίσης ο Χρήστος μιλάει παράλληλα και με την Βάλια.

Ανατροφοδότηση & Παραγλωσσικά στοιχεία (λεπτό 29:27 – 29:40)

- 55 Ο: Εντάξει τέλειωσα με την θάλασσα
56 Χ: Μπράβο! Η θάλασσα τελείωσε καθαρίσαμε ((ανατροφοδότηση))
57 Ο: Ε και τον ουρανό ξέχασα
58 Χ: Ωχ θεέ μου αυτό είναι το χειρότερο ((ανατροφοδότηση)) (.) γιατί πέντε λεπτάκια έχουμε μόνο
59 Ο: ΠΕΝΤΕ ΛΕΠΤΑΚΙΑ; ((έχει ανοιχτό το στόμα του προς ένδειξη έκπληξης)) (βλ. Παράρτημα, εικόνα 7)

Στην συνέχεια της συνομιλίας η Βάλια λέει στον Χρήστο ότι τα αγόρια της τάξης της την τρομάζουν γιατί κάνουν τους γοργίλες. Ο Ορέστης τότε παραθέτει μια ερώτηση στην Βάλια και εκείνη με την σειρά της απαντάει. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα εντοπίζονται τα γειτνιαστικά ζεύγη σε μορφή ερώτησης – απάντησης. Επιπροσθέτως βλέπουμε και την αλληλεπίδραση μεταξύ των παιδιών.

Γειτνιαστικά ζεύγη (λεπτό 29:58 – 30:00)

- 60 Ο: Δηλαδή εγώ είμαι τρομακτικός τώρα; ((ερώτηση))
61 Β: Όχι ((απάντηση))

Έπειτα αφού η Βάλια έχει μιλήσει για τις φίλες της, ο Χρήστος ρωτάει τον Ορέστη καθώς ήρθε οι σειρά του. Όταν τελειώνει την πρόταση του η Βάλια τον διορθώνει για μια λέξη που άθελα του την έκανε λάθος (ετεροδιόρθωση και ετεροέναρξη). Άρα έχουμε το φαινόμενο της διόρθωσης. Επίσης παρουσιάζεται και το φαινόμενο της επικάλυψης διότι η Βάλια μιλάει ταυτόχρονα με τον Ορέστη.

Διόρθωση & Επικάλυψη (λεπτό 30:35 – 30:54)

- 62 Χ: Εσύ έχεις καμιά φιλενάδα για πες μου;
63 Ο: Έχω
64 Χ: Πως τις λένε;
65 Ο: Έχω και αγόρια και κορίτσια
66 Χ: Ναι τα κορίτσια θέλω να μου πεις
67 Ο: Είναι η Έλενα, η Αιμιλία, [η Κατερίνα, η Δήμητρα , η Κατερίνα (.) αυτοί
68 Β:[Και εγώ έχω μια φίλη Αιμιλία
69 Χ: Αυτοί. Πολύ ωραία ((ανατροφοδότηση))
70 Β: Αυτές ,όχι αυτοί ((διόρθωση))

Στο απόσπασμα που ακολουθεί εντοπίζεται ξανά το φαινόμενο της επικάλυψης καθώς ο Χρήστος και ο Ορέστης μιλούν ταυτόχρονα.

Επικάλυψη (λεπτό 31:51 – 31:38)

- 71 Χ: Βάλια εσύ δεν θυμάσαι να έχεις πάει σε κανένα νησί έ; Στην Κρήτη έχεις πάει

- μου είπες ε;
72 B: Ναι
73 X: Στην Κρήτη.[Εκτός απ' την Κρήτη;
74 O: [Εδώ είναι ο ήλιος ((μιλάει για την ζωγραφιά του))

Έπειτα ο Χρήστος ρωτάει την Βάλια με τι ασχολείται. Στο παρακάτω απόσπασμα παρατηρείται η ανατροφοδότηση διότι ο Χρήστος αντιδρά θετικά στην απάντηση του κοριτσιού.

Ανατροφοδότηση (λεπτό 33:12 – 33:22)

- 75 X: Εσύ με τι ασχολείσαι δηλαδή; Με τα παπούτσια θα μου πεις ε; Με τι ασχολείσαι με κούκλες;
76 B: Α
77 X: Τι;
78 B: Με πλαστελίνες καινούριες
79 X: Ααα!!
80 B: Παίζω πλαστελίνες
81 X: Αυτό είναι σπουδαίο ((ανατροφοδότηση))

4.3 Τρίτο Βίντεο

Στο τρίτο βίντεο της εκπομπής Ουράνιο τόξο οι πρωταγωνιστές είναι η Χριστίνα και ο Θεοδωρής. Οι ηλικίες τους είναι τρεισήμισι και δυόμιση αντίστοιχα. Το βίντεο αρχίζει με τον Χρήστο να συστήνει τα παιδιά στο κοινό και έπειτα αρχίζει τις ερωτήσεις. Επιπλέον όσον αφορά την δομή της συνομιλίας και πιο συγκεκριμένα την εναλλαγή συνεισφορών παρατηρείται ότι σχεδόν σε όλο το βίντεο ο Χρήστος κάνει μια ερώτηση απευθυνόμενος και στα δύο παιδιά αλλά παίρνει η Χριστίνα μόνη της τον λόγο (αυτοεπιλογή) και στην συνέχεια αφού το κορίτσι τελειώσει με την απάντηση του ο Χρήστος δίνει τον και στον Θεοδωρή, προσπαθεί να δώσει τον λόγο και στα δύο παιδιά . Επιπροσθέτως σε όλη την διάρκεια του βίντεο ο Χρήστος επαναλαμβάνει τις απαντήσεις των παιδιών. Αυτό συμβαίνει διότι τα παιδιά είναι μικρά στην ηλικία και μπορεί να μην έχουν καλή άρθρωση και οι απαντήσεις μπορεί να μην είναι κατανοητές από όλους.

Όπου X=Χρήστος , Χρ= Χριστίνα και Θ=Θεοδωρής

Ο Χρήστος αφού έχει δώσει η Χριστίνα την απάντηση της απευθύνεται στον Θεοδωρή. Στο απόσπασμα που ακολουθεί εντοπίζεται η επικάλυψη καθώς η Χριστίνα μιλάει ταυτόχρονα με τον Θεοδωρή. Επίσης έχουμε και κατευθυντικές γλωσσικές πράξεις, πιο συγκεκριμένα η Χριστίνα μόλις βλέπει την κάμερα προτρέπει τον Χρήστο και τον Θεοδωρή να κοιτάξουν την κάμερα. Επιπλέον ο Χρήστος προστάζει την Χριστίνα να μην κοιτάει την κάμερα «μην την βλέπεις αυτή τώρα εμένα να κοιτάς» (3:33)

Επικάλυψη (λεπτό 3: 21 – 3:27)

1. X: Εσύ με τι παίζεις; Για πες μου ((απευθύνεται στον Θεοδωρή))
2. Θ: Μεε:::
3. XP: [Α μας κοιτάει η φωτογραφία κοιτάζτε τη ((εννοεί κάμερα))
4. Θ: [Πλαστελίνες

Στην συνέχεια της συζήτησης παρουσιάζονται τα γειτνιαστικά ζεύγη σε μορφή ερώτησης - απάντησης καθώς ο Χρήστος διατυπώνει την ίδια ερώτηση στον Θεοδωρή διότι πριν δεν άκουσε την απάντησή του. Με σκοπό να την ακούσει τώρα.

Γειτνιαστικά ζεύγη (λεπτό 3:34-3:36)

5. X: Με τι παίζεις εσύ βρε Θεοδωρή; Για πες μου ((ερώτηση))
6. Θ: Με πλαστελίνες ((απάντηση))

Έπειτα η συζήτηση συνεχίζεται με τον Χρήστο να διατυπώνει και άλλη ερώτηση στον Θεοδωρή και την Χριστίνα να μιλάει πάνω στον Χρήστο δηλαδή ταυτόχρονα. Στο παρακάτω απόσπασμα εντοπίζεται το φαινόμενο της επικάλυψης. Επιπλέον παρατηρείται και η ανατροφοδότηση διότι ανταποκρίνεται θετικά στην απάντηση της Χριστίνας. Επίσης παρουσιάζονται και κατευθυντικές γλωσσικές πράξεις καθώς ο Χρήστος ζητάει από την Χριστίνα να κάτσει καλά.

Επικάλυψη & Ανατροφοδότηση & ΚΑΛ (λεπτό 3:42 – 3:51)

7. X: Ποια είναι τα αγαπημένα σου [παιχνίδια;
8. Χρ: [Να σου πω και στο σπίτι μου έχω μα- Έχω και στο σπίτι μου μαρκαδόροι και μολύβια
9. X: Πολύ ωραία ((ανατροφοδότηση)) Κάτσε όμως ήσυχα. Κάτσε λιγάκι ήσυχα. Μην χοροπηδάς.

Στην συνέχεια της συνομιλίας παρουσιάζονται παραγλωσσικά στοιχεία. Συγκεκριμένα ο Χρήστος προτρέπει την Χριστίνα να πάρει μια ανάσα γιατί έβηχε και έχει τα χέρια του μπροστά στο στήθος του παίρνοντας ανάσα για με σκοπό να δείξει στην Χριστίνα πώς να το κάνει. Παραγλωσσικά στοιχεία λεπτό (4:12) « Πάρε μια βαθιά ανάσα» « Για να φύγει ο βήχας και να μην βήχουμε». (βλ. Παράρτημα εικόνα 8)

Η συζήτηση συνεχίζεται με τον Χρήστο να παραθέτει μια ερώτηση στον Θεοδωρή και με την σειρά του το αγόρι διατυπώνει την απάντησή του δείχνοντας τα δάχτυλα του. Στο απόσπασμα που ακολουθεί εντοπίζονται ξανά παραγλωσσικά στοιχεία.

Παραγλωσσικά στοιχεία (λεπτό 4:32-4:37)

10. X: Πες μου κάτι Θεοδωρή έχεις αδέρφια;
11. Θ: ναι
12. X: Πόσα
13. Θ: Τρία ((δείχνει τα δάχτυλα του)) (βλ. Παράρτημα εικόνα 9)

Έπειτα η συνομιλία συνεχίζεται με τον Χρήστο να ρωτάει τα παιδιά ποια φαγητά

είναι τα αγαπημένα τους. Σε αυτό το απόσπασμα παρουσιάζονται οι δομές προτίμησης. Πιο συγκεκριμένα η προτιμώμενη ενέργεια καθώς η Χριστίνα ανταποκρίνεται θετικά στην απάντηση του Θεοδώρη.

Δομές προτίμησης (λεπτό 5:54 – 6:012)

14. X: Εσείς μπορείτε να μου πείτε τι τρώτε; Ποια είναι τα αγαπημένα σας φαγητά ε;
15. Χρ: Εγώ τρώω φακές και (.) μπάμιες
16. X: Φακές και μπάμιες πολύ ωραία ((ανατροφοδότηση)). Εσένα Θεοδώρη ποια φαγητά σου αρέσουνε;
17. Θ: Εεε τα μακαρόνια
18. X: Τα μακαρόνια. Πώς τα τρως;
19. Χρ: Και εγώ τρώω μακαρόνια ((προτιμώμενη ενέργεια))

Στην συνέχεια της συζήτησης παρατηρούνται παραγλωσσικά στοιχεία. Πιο συγκεκριμένα ο Χρήστος ρωτάει τον Θεοδώρη πως τρώει τα μακαρόνια και εκείνος του απαντάει και ταυτόχρονα του δείχνει με κινήσεις.

Παραγλωσσικά στοιχεία (λεπτό 6:15 – 6:18)

20. X: Πώς τα τρως τα μακαρόνια μπορείς να μου πεις;
21. Θ: Με το κουτάλι ((ανοίγει το στόμα του και πλησιάζει εκεί το χέρι του σαν να κρατάει κρατάει κουτάλι)) (βλ. Παράρτημα, εικόνα 10)

Έπειτα η συζήτηση συνεχίζεται με τον Χρήστο να παραθέτει την ερώτηση του στον Θεοδώρη και εκείνος με την σειρά του να του απαντάει. Έτσι εντοπίζουμε τα γειτνιαστικά ζεύγη με μορφή ερώτησης απάντησης.

Γειτνιαστικά ζεύγη (λεπτό 7:10-7:12)

22. X: Εσένα την μπλε σάλτσα που τη βρήκες; ((ερώτηση))
23. Θ: Απ' το σούπερ μάρκετ ((απάντηση))

Στο παρακάτω απόσπασμα αποκαλύπτεται το φαινόμενο της διόρθωσης. Συγκεκριμένα ο Θεοδώρης κάνει λάθος το χρώμα της μπανάνας, στην ερώτηση που του έκανε ο Χρήστος σχετικά με τα χρώματα των φρούτων. Το αγόρι αντιλήφθηκε μόνο του ότι έκανε λάθος και το διόρθωσε έπειτα. (αυτοδιόρθωση-αυτοέναρξη). Επιπροσθέτως παρουσιάζεται και η ανατροφοδότηση καθώς ο Χρήστος ανταποκρίνεται θετικά στις απαντήσεις του Θεοδώρη.

Διόρθωση & Ανατροφοδότηση (λεπτό 8:06-8:24)

24. X: Τι χρώμα έχει το πορτοκάλι
25. Θ: Κίτρινο
26. X: Κίτρινο. Το λεμόνι;
27. Θ: Κόκκινο
28. X: Κόκκινο. Η μπανάνα;
29. Θ: Πάσινη ((εννοεί πράσινη))

30. X: Πάσινη πάρα πολύ ωραία ((ανατροφοδότηση))
 31. Θ: Όχι
 32. X: Τι; Τι έχει η μπανάνα για σκέψου ξανά;
 33. Θ: E.: κίτρινο
 34. X: Κίτρινο. Μπράβο βρε Θεοδωρή ((ανατροφοδότηση))

Έπειτα εντοπίζεται ξανά στην συζήτηση το φαινόμενο της διόρθωσης. Πιο αναλυτικά ο Χρήστος διορθώνει με όμορφο τρόπο την Χριστίνα σε ένα λάθος που έκανε στην ερώτηση του και το οποίο δεν αντιλήφθηκε η ίδια (ετεροδιόρθωση και ετεροέναρξη).

Διόρθωση (λεπτό 8:38- 8:55)

35. X: Άμα στύψουμε μανταρίνια τι χυμό κάνουμε;
 36. Χρ: Πορτοκαλάδα
 37. X: Με τα μανταρίνια;
 38. Χρ: Ναι αφού είναι πολύ νόστιμη έτσι η πορτοκαλάδα
 39. X: Το ξέρω ,αλλά άμα στύψουμε μανταρίνια ο χυμός που βγαίνει λέγεται μανταρινάδα.

Στην συνέχεια της συζήτησης παρουσιάζονται παραγλωσσικά στοιχεία. Ο Χρήστος ζητάει από την Χριστίνα να ηρεμήσει και την παροτρύνει να κατεβάσει τα χέρια της, κουνώντας ο ίδιος τα χέρια του για να τις δείξει πως να το κάνει. «Κατέβασε τα χέρια σου κάτω κάτσε κανονικά». Επιπλέον παρατηρούνται και γλωσσικές κατευθυντικές πράξεις καθώς ο Χρήστος ωθεί την Χριστίνα στο να προβεί σε κάποιες ενέργειες(λεπτό 10:44). Επίσης σε ένα ακόμη σημείο που εντοπίζονται παραγλωσσικά στοιχεία είναι στο λεπτό 11:12. Πιο συγκεκριμένα ο Χρήστος ζητάει από τον Θεοδωρή να χειροκροτήσουν την Χριστίνα η οποία τους τραγούδησε ένα τραγούδι.

Έπειτα στο απόσπασμα που ακολουθεί παρατηρούνται τα γειτνιαστικά ζεύγη και η ανατροφοδότηση. Πιο αναλυτικά ο Χρήστος διατυπώνει μια ερώτηση στον Θεοδωρή και εκείνος παραθέτει την απάντησή του, στην οποία ο Χρήστος ανταποκρίνεται θετικά.

Ανατροφοδότηση & Γειτνιαστικά ζεύγη (λεπτό 12:20 – 12:24)

40. X: Μπορείς να μου πεις πόσα αυτιά έχεις; ((ερώτηση))
 41. Θ: Ένα, δύο ((παραγλωσσικό στοιχείο- μετράει)) ((απάντηση))
 42. X: Πάρα πολύ ωραία ((ανατροφοδότηση))

Στην συνέχεια παρατηρείται το φαινόμενο της διόρθωσης. Πιο αναλυτικά ο Χρήστος λέει στα παιδιά σαν ποιηματάκι τα μέρη του προσώπου, μπερδεύεται και λέει μια λέξη λάθος αμέσως όμως αντιλαμβάνεται το λάθος και το διορθώνει. (αυτοδιόρθωση – αυτοέναρξη)

Διόρθωση (λεπτό 13:08 – 13:19)

43. X: Δύο έχουμε αυτιά, (τα ακουμπάει, παραγλωσσικά στοιχεία) (13.10) (βλ. Παράρτημα, εικόνα 11) Μάγουλα επίσης δύο που είναι κόκκινα απ' το κρύο,

Μα μονάχα μια στόμα μια στόμα λέω μια μύτη ((διόρθωση)) και μονάχα ένα στόμα

Έπειτα όταν έρχεται η ώρα της ζωγραφικής ο Χρήστος προτρέπει τα παιδιά να ξεκινήσουν «αρχίστε να ζωγραφίζεται». Έτσι εντοπίζονται οι κατευθυντικές γλωσσικές πράξεις. (λεπτό 15:32)

Στην συνέχεια παρουσιάζονται παραγλωσσικά στοιχεία και ανατροφοδότηση. Συγκεκριμένα ο Θεοδωρής λέει στον Χρήστο τι θα ζωγραφίσει κάνοντας το αναπαράσταση με τα χέρια του και εκείνος ανταποκρίνεται θετικά.

Παραγλωσσικά στοιχεία & Ανατροφοδότηση (λεπτό 15:39 – 15:43)

- 44. Θ: Εγώ ζωγραφίσω ένα, ένα μεγάλο πύργο ((δείχνει πόσο μεγάλο έχοντας και τα δύο του χέρια σε ανάταση)) (βλ. Παράρτημα, εικόνα 12)
- 45. Χ: Ένα μεγάλο πύργο πάρα πολύ ωραία ((ανατροφοδότηση))

Η συζήτηση συνεχίζεται με τον Χρήστο να παραθέτει την ερώτηση του και στα δύο παιδιά και μετά να δίνει τον λόγο στον Θεοδωρή και μετά παίρνει τον λόγο η Χριστίνα (αυτοεπιλογή). Επιπλέον στο παρακάτω απόσπασμα εντοπίζονται και οι δομές προτίμησης καθώς ο Χρήστος ρωτάει τα παιδιά τι ψάρια τρώνε. Επίσης ο Χρήστος επαναλαμβάνει τις απαντήσεις των παιδιών.

Δομές προτίμησης & Εναλλαγή συνεισφορών (λεπτό 17:22 – 17:33)

- 46. Χ: Δεν μου λέτε ψάρια τρώτε; Τρωσ ψάρια εσύ:: Θεοδωρή;
- 47. Θ: Ναι
- 48. Χ: Τι ψάρια τρωσ;
- 49. Θ: Άσπρα
- 50. Χ: Άσπρα ψάρια
- 51. Χρ: Εγώ τρώω μαύρα ψάρια ((μη προτιμώμενη ενέργεια))

Έπειτα στην συνέχεια της συνομιλίας παρατηρείται το φαινόμενο της επικάλυψης. Συγκεκριμένα ο Χρήστος διατυπώνει την ερώτηση του στα παιδιά. Αρχικά απευθύνεται κα στους δύο και απαντάει η Χριστίνα έπειτα ρωτάει τον Θεοδωρή δύο φορές ο οποίος την πρώτη φορά απαντάει μόνο εκείνος γιατί ο Χρήστος ανέφερε το όνομα του άλλα του απαντάνε και οι δυο ταυτόχρονα, δηλαδή του απαντάει παράλληλα και η Χριστίνα.(Εναλλαγή συνεισφορών)

Επικάλυψη & Εναλλαγή συνεισφορών (λεπτό 18:21 – 18:

- 52. Χ: Το καλοκαίρι κάνετε μπάνια στην θάλασσα;
- 53. Χρ: Ναι
- 54. Χ: Εσύ Θεοδωρή κολυμπάς;
- 55. Θ: Ναι
- 56. Χ: Με μπρατσάκια ή χωρίς;
- 57. Θ: [Με μπρατσάκια
- 58. Χρ: [Με μπρατσάκια κολυμπάω εγώ

Στην συνέχεια της συζήτησης παρουσιάζονται τα παραγλωσσικά στοιχεία. Ο Χρήστος διατυπώνει την ερώτηση του στον Θεοδωρή ο οποίος παραθέτει την απάντηση του με την κίνηση του χεριού του.

Παραγλωσσικά στοιχεία (λεπτό 19:39 – 19:43)

- 59. X: Ψαρεύεις κιόλας;
- 60. Θ: Ναι
- 61. X: Τι έχεις πιάσει;
- 62. Θ: Ψάρι μεγάλο ((δείχνει το μέγεθος του ψαριού έχοντας το χέρι του στην ανάταση)) (βλ. Παράρτημα, εικόνα 13)

Έπειτα όσον αφορά την ΚΑΛ έχουμε εκφραστικές γλωσσικές πράξεις. Πιο αναλυτικά η Χριστίνα ζητά από τον Χρήστο να της σκουπίσει την μύτη, αλλά δεν την καθάρισε καλά και ζήτησε συγγνώμη. «Συγγνώμη το είχα ξεχάσει αυτό» (λεπτό 20:55).

Στο απόσπασμα που ακολουθεί εντοπίζεται η ανατροφοδότηση. Ο Χρήστος κάνει μια ερώτηση η οποία απευθύνεται στο κοινό και στην οποία απαντάει ο Θεοδωρή (εναλλαγή συνεισφορών). Ο Χρήστος ανταποκρίνεται θετικά στην απάντηση του αγοριού.

Ανατροφοδότηση (λεπτό 21:17 – 21:19)

- 63. X: Όταν έχετε μύξες τι κάνουμε;
- 64. Θ: Φυσάμε
- 65. X: Φυσάμε. Έτσι μπράβο ((ανατροφοδότηση))

Στην συνέχεια της συζήτησης ο Χρήστος απευθύνεται στον Θεοδωρή και τον ρωτάει σχετικά με την ζωγραφιά του. Εκείνος απαντάει με τις κινήσεις των χεριών του. Στο απόσπασμα που ακολουθεί εντοπίζονται παραγλωσσικά στοιχεία και γειτνιαστικά ζεύγη με την μορφή ερώτησης- απάντησης.

Παραγλωσσικά στοιχεία & Γειτνιαστικά ζεύγη (24:03 – 24:12)

- 66. X: Από πύργο ξεκινήσαμε. Τι άλλο έχεις ζωγραφίσει βρε Θεοδωρή; ((ερώτηση))
- 67. Θ: Εε:: ένα αεροπλάνο και ένα ελικόπτερο. Ένα μεγάλο ελικόπτερο ((έχει τα χέρια του σηκωμένα)) ((απάντηση)) (βλ. Παράρτημα, εικόνα 14)

Στο παρακάτω απόσπασμα παρατηρούνται τα γειτνιαστικά ζεύγη. Συγκεκριμένα ο Χρήστος έχει την ζωγραφιά της Χριστίνας στα χέρια του και την παρουσιάζει μαζί της στο κοινό. Τις κάνει ερώτηση σχετικά με την ζωγραφιά της και το κορίτσι ανταποκρίνεται.

Γειτνιαστικά ζεύγη (μορφή ερώτησης – απάντησης) (λεπτό 26:33 – 26:36)

- 68. X: Και αυτό που ζωγράφισες τι είναι; ((ερώτηση))
- 69. Χρ: Ένα φίδι που δεν το ξέρεις ((απάντηση))

Έπειτα η συζήτηση συνεχίζεται με τον Χρήστο να λέει στα παιδιά ότι δεν έχουν πολύ χρόνο στην διάθεση τους να συνεχίσουν την ζωγραφιά τους. Έτσι ρωτάει τον Θεοδωρή τι άλλο έχει να κάνει για να τελειώσει την ζωγραφιά του. Στο απόσπασμα

που ακολουθεί εντοπίζεται η επικάλυψη καθώς ο Χρήστος μιλάει ταυτόχρονα – παράλληλα με τον Θεοδώρη.

Επικάλυψη (λεπτό 27:22 – 27:27)

70. X: Πόσα ψάρια έχεις να ζωγραφίσεις ακόμα; Για να ξέρω

71. Θ: Ένα, δύο, [τρία, τέσσερα, πέντε

72. X: [Ένα, δύο. Εντάξει άμα είναι ένα, δύο προλαβαίνουμε

Στην συνέχεια η συνομιλία συνεχίζεται με τον Χρήστο να λέει στα παιδιά ότι ο χρόνος τελειώνει και πρέπει να κλείσουν την εκπομπή χαιρετώντας το κοινό. Όσον αφορά την ΚΑΛ προστάζει και προτρέπει τα παιδιά να αφήσουν τα χρώματα και να χαιρετίσουν τους τηλεθεατές. Συγκεκριμένα ο Χρήστος λέει «Δεν έχουμε άλλο χρόνο. Να χαιρετήσουμε τους φίλους μας. Αφήστε κάτω τα μολύβια» (λεπτό 29:05).

5.Συμπεράσματα

Στις δύο εκπομπές που αναλύθηκαν παρατηρούνται κάποιες ομοιότητες και διαφορές. Όσον αφορά τις ομοιότητες όπως αναφέρθηκε και παραπάνω και οι δύο εκπομπές αποτελούν μορφή συνέντευξης. Επίσης και οι δύο εκπομπές διακρίνονται από φυσικό λόγο κυρίως των παιδιών αλλά έχουν και μια μορφή σεναρίου. Συγκεκριμένα όσον αφορά τις ερωτήσεις που ρωτάει ο Φισφή στα παιδιά φαίνονται να είναι σχεδιασμένες και γραμμένες από πριν καθώς στοχεύουν στην αποτύπωση της γνώμης τους σχετικά με καθημερινά ζητήματα. Οι απαντήσεις των παιδιών στις δύο εκπομπές βασίζονταν στα βιώματα και τις εμπειρίες τους. Επιπλέον όσον αφορά το Ουράνιο τόξο παρατηρείται ότι ο Χρήστος κάνει σε κάθε βίντεο σχεδόν τις ίδιες ερωτήσεις όμως με διαφορετική σειρά. Οι ερωτήσεις σε όλα τα βίντεο που αναλύθηκαν είναι ανοιχτού τύπου. Βλέπουμε ότι και στις δύο εκπομπές γίνονται ανοιχτού τύπου ερωτήσεις. Επίσης και στις δύο εκπομπές τα παιδιά δεν φοβούνται να εκφραστούν και να κάνουν λάθος καθώς υπάρχει κλίμα αποδοχής και απ' τους δύο (Φισφή και Χρήστο). Οι δύο εκπομπές έχουν χιουμοριστικό χαρακτήρα. Όσον αφορά τις μονάδες ανάλυσης βλέπουμε ότι και στις δύο εκπομπές κυριαρχεί σε έντονο βαθμό τα παραγωγικά στοιχεία και η Ανατροφοδότηση .

Επιπροσθέτως όσον αφορά τις διαφορές και των δυο εκπομπών: η εκπομπή Small Talk είναι διαδικτυακή ενώ η εκπομπή Ουράνιο τόξο είναι τηλεοπτική. Αυτή η διαφορά επηρεάζει την αλληλεπίδραση των παιδιών επειδή τα βίντεο στο youtube είναι μικρής διάρκειας και κόβονται σκηνές ενώ στην τηλεόραση αν η εκπομπή είναι «ζωντανή» μεταδίδεται δηλαδή την ώρα προβολής της. Αυτό φαίνεται και στην έκταση των βίντεο διότι τα βίντεο στο Small Talk είναι λιγότερα λεπτά ενώ τα βίντεο στο Ουράνιο τόξο είναι περισσότερα λεπτά. Επίσης στο Ουράνιο τόξο ενισχύεται περισσότερο η αλληλεπίδραση των παιδιών επειδή το περιεχόμενο της είναι τέτοιο που ζητάει πολλές φορές και τον διάλογο μεταξύ των παιδιών. Σχετικά με την αλληλεπίδραση φαίνεται ότι τα παιδιά στην εκπομπή του Φισφή έχουν λιγότερη αλληλεπίδραση μεταξύ τους ενώ στην εκπομπή Ουράνιο τόξο τα παιδιά αλληλεπιδρούν περισσότερο μεταξύ τους. Επίσης παρατηρείται ότι στην εκπομπή του Χρήστου τα παιδιά αλληλεπιδρούν περισσότερο μαζί του καθώς του κάνουν και τα ίδια ερωτήσεις. Επιπλέον στο Small Talk ο Φισφή διατυπώνει ερωτήσεις στα παιδιά που αφορούν καθημερινά ζητήματα όμως αυτά τα ζητήματα απασχολούν κυρίως τους ενήλικες. Το Small Talk απευθύνεται περισσότερο σε ενήλικο κοινό. Με τις ερωτήσεις του ο Φισφή δεν στοχεύει να δει τις γνώσεις των παιδιών αλλά αποσκοπεί να δείξει πως φαίνεται ο κόσμος των ενηλίκων μέσα από την ματιά των παιδιών. Ενώ η εκπομπή Ουράνιο τόξο απευθύνεται κυρίως σε παιδιά. Για αυτό και στα τρία βίντεο που αναλύθηκαν ο Χρήστος επαναλάμβανε τις απαντήσεις των παιδιών για να τις κάνει πιο κατανοητές στο κοινό. Οι ερωτήσεις είναι πιο κατευθυντικές ενώ στο ουράνιο τόξο πιο προσωπικές (Ποιο είναι το αγαπημένο σας φαγητό; Κλπ), και κυριαρχεί ένα πιο χαλαρό κλίμα. Αυτό φαίνεται και απ' το γεγονός ότι στο Ουράνιο τόξο τα παιδιά είχαν περισσότερη δράση διότι έλεγαν παραμύθια τραγουδούσαν και ζωγράφιζαν. Ακόμα όλα τα παραπάνω συνδέονται και σχετίζονται

και με τις ηλικίες των παιδιών. Πιο συγκεκριμένα όπως αναφέρθηκε και στην μέθοδο της έρευνας, στην εκπομπή του Φισφή οι ηλικίες των παιδιών κυμαίνονται από επτά ως έντεκα ετών δηλαδή αποτελείται από παιδιά δημοτικού. Ενώ στην εκπομπή του Χρήστου οι ηλικίες των παιδιών κυμαίνονται από δύομισι ως τεσσεράμισι ετών δηλαδή πρόκειται για παιδιά προσχολικής ηλικίας. Ένας παράγοντας που επηρεάζει η ηλικία είναι κάποιες αντιδράσεις των παιδιών βασισμένες στα βιώματά τους. Πιο συγκεκριμένα τα παιδιά κυρίως στα βίντεο του Φισφή παρατηρήθηκε ότι σήκωναν το χέρι τους για πάρουν τον λόγο και να μπορούν να μιλήσουν ή να εκφράσουν την γνώμη τους (πρόκειται δηλαδή για εναλλαγή συνεισφορών). Με αυτό τον τρόπο περιμένουν από τον Φισφή να τους επιλέξει δείχνοντας τα ή κοιτάζοντας τα. Η αντίδραση αυτή των παιδιών δηλαδή η ανάταση του χεριού για να πάρουν τον λόγο είναι μια συμπεριφορά που συνδέεται και συναντάται στο σχολικό περιβάλλον(μέσα στην τάξη). Η συμπεριφορά αυτή των παιδιών εμφανίζεται και κυριαρχεί περισσότερο στο Small Talk διότι τα παιδιά είναι ηλικίας δημοτικού και έχουν εξοικείωση με την αντίδραση της ανάτασης του χεριού. Εμφανίζεται λιγότερο στο Ουράνιο τόξο διότι πρόκειται για πιο μικρές ηλικίες με αποτέλεσμα να μην υπάρχει εξοικείωση και να μην είναι στα βιώματα των παιδιών η ανάταση του χεριού προκειμένου να πάρουν τον λόγο. Επιπλέον όσον αφορά τις μονάδες ανάλυσης, στην εκπομπή Small Talk κυριαρχούν πολύ τα γεινιατικά ζεύγη και οι δομές προτίμησης, ενώ εμφανίζονται σε μικρό βαθμό οι γλωσσικές πράξεις και η διόρθωση. Στην εκπομπή Ουράνιο τόξο εντοπίζεται έντονα η εναλλαγή συνεισφορών και παρατηρούνται πολλές γλωσσικές πράξεις κυρίως κατευθυντικές. Αυτό συμβαίνει λόγω της μικρής ηλικίας των παιδιών και της ανάγκης για οριοθέτηση. Επίσης διακρίνονται περισσότερα παραγλωσσικά στοιχεία στην εκπομπή ουράνιο τόξο. Τέλος, παρουσιάζεται σε μεγάλο βαθμό το φαινόμενο της διόρθωσης ενώ εμφανίζονται σε μικρότερο βαθμό οι δομές προτίμησης.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- PHILLIPS, L., & JORGENSEN, M. (2009). Μετ:Κιουπκιολής Α. *ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΟΥ Θεωρία και Μέθοδος*. Αθήνα : ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ.
- Janis, L.(1943).*Meaning and the study of symbolic behavior*.Psychiatry journal.
- Επιμ.: Γεωργαλίδου, Μ.,Σηφιάνου, Μ., Τσάκωνα, Β.(2014). *ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΟΥ Θεωρία και εφαρμογές*. Αθήνα: νήσος.
  - Βασιλοπούλου (2014), σελ.81- 118, *ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ:Η ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΕΠΙΔΡΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ*.. Αθήνα: νήσος.
  - Γεωργαλίδου (2014), σελ.361 -398, *ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ*. Αθήνα: νήσος
  - Στάμου (2014), σελ. 149-188, *Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΟΥ: ΜΕΛΕΤΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΟ ΡΟΛΟ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ*. Αθήνα: νήσος
- Αρχάκης, Α. (2011). *Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων*. Αθήνα: Πατάκης.
- Κόλλιας, Α. (2014). επίμ: Κουβίδη, Α. *ανάλυση περιεχομένου Εξέλιξη τεχνικές και εφαρμογές της μεθόδου στη μελέτη της επικοινωνίας* . Αθήνα : ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ.
- Χριστοδουλίδου, Μ. (2012). Ανάλυση του λόγου της τάξης. *Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου «Σχολές Επιστημών Αγωγής: Ο ρόλος τους στις προκλήσεις της σύγχρονης κοινωνίας»*. Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Frederick Κύπρου, 508-522.
- Βίντεο youtube: ανακτήθηκαν στις 10/03/2024:
  - Small Talk:
  - Χρήματα: <https://youtu.be/9tWaFXAEe1Y?si=asi2FH7CryT2k2-T>
  - Πολιτική: <https://youtu.be/MXuHXO5Hu6I?si=tnSPEIN89AkHm1-d>
  - Φαγητό:<https://youtu.be/WuAbgOFS7co?si=DM2UHPpv2KejpkmT>
- Ουράνιο τόξο
  - Πρώτο βίντεο:<https://youtu.be/feIsMsFWedE?si=zSah3yrQ34MoX638>
  - Δεύτερο βίντεο: <https://youtu.be/e6cXo2WLetc?si=o8ljSI1fcK6w1QSD>
  - Τρίτη βίντεο:https://youtu.be/e_15vPwDEKY?si=yutC8PpEQC3kngjL

Παράρτημα

Small Talk

Εικόνα 1

Εικόνα 2

Εικόνα 3

Εικόνα 4

Εικόνα 5

Εικόνα 6

Εικόνα 7

Εικόνα 8

Εικόνα 9

Εικόνα 10

Ουράνιο τόξο

Εικόνα 1

Εικόνα 2

Εικόνα 3

Εικόνα 4

Εικόνα 5

Εικόνα 6

Εικόνα 7

Εικόνα 8

Εικόνα 9

Εικόνα 10

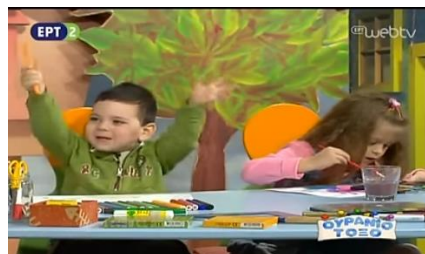
Εικόνα 11

Εικόνα 12

Εικόνα 13

Εικόνα 14

Σύμβολα μεταγραφής

Jefferson 2004, Παυλίδου 2002, όπ. αναφ. στο Βασιλοπούλου (2014)

[Η αριστερή αγκύλη δηλώνει έναρξη επικάλυψης

] η δεξιά αγκύλη συμβολίζει λήξη της επικάλυψης

(.) Μία τελεία μέσα σε παρένθεση δηλώνει μικρή παύση (συνήθως μικρότερη του μισού δευτερολέπτου).

:: Η άνω και κάτω τελεία δείχνει την ποσότητα του αμέσως προηγούμενου ήχου(μακρό φωνήεν ή σύμφωνο). Όσο περισσότερα τα ζεύγη, τόσο πιο μακρό το φωνήεν ή το σύμφωνο.

- Η παύλα δηλώνει ότι ο/η ομιλητής/τρια κόβει τη φράση του/της

ΛΕΞΗ Τα κεφαλαία γράμματα δηλώνουν ιδιαίτερα δυνατό ήχο σε σχέση με τη υπόλοιπη συνομιλία.

(0.0) Οι αριθμοί μέσα στην παρένθεση δηλώνουν παύση με ακρίβεια δέκατου του δευτερολέπτου

(( )) Σχόλια ερευνητή/τριας

